W4TEX
women textile

BE A MANAGER

TRAINER'S GUIDE

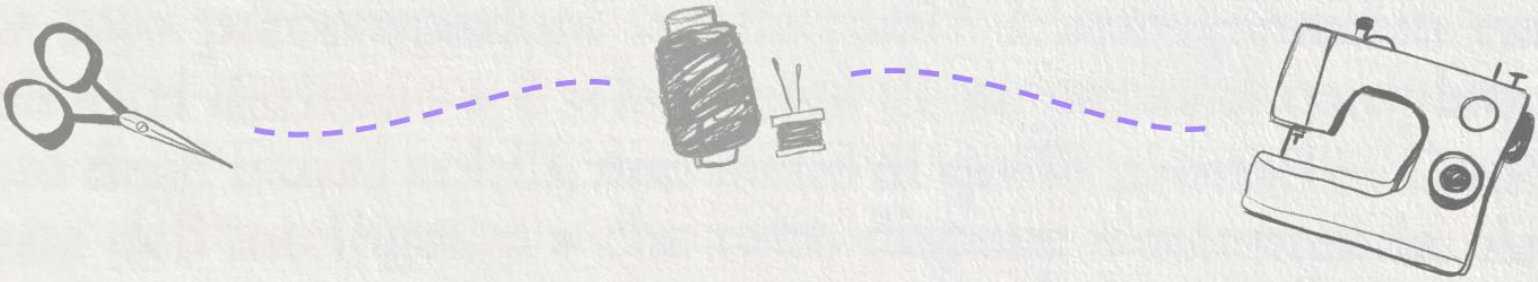

CC BY NC SA

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.
Project No.: 2023-1-SE01-KA220-ADU-000154918

За фінансової підтримки Європейського Союзу. Погляди та думки, висловлені в публікації, належать виключно автору(ам) і не обов'язково відображають позицію Європейського Союзу або Європейського агентства з питань освіти і культури (EACEA). Ані Європейський Союз, ані EACEA не несуть за них відповідальності.

Co-funded by the European Union

W4TEX: Посилення представництва жінок на керівних посадах у текстильній промисловості

Номер проєкту: 2023-1-SE01-KA220-ADU-000154918

Тривалість проєкту: 01-11-2023 - 30-04-2026

“Будь менеджеркою”

Посібник для тренерів/ок

Дата: 11.03.2026

Версія 2.0

Зміст

1. Вступ та мета посібника для тренерів/ок “W4TEX” 5
   1.1 Огляд проєкту 5
   1.2 Мета посібника для тренерів/ок "Будь менеджеркою” 6
2. Підхід Ідеатону “W4TEX” 8
   2.1 Цілі 9
   2.2 Методологія навчання 10
      2.2.1 Знайомство 10
      2.2.2 Лекція на основі презентації 11
      2.2.3 Рольові ігри 12
      2.2.4 Практичний семінар 13
      2.2.5 Візит на підприємства 13
      2.2.6 Командна робота 14
      2.2.7 Презентація ідей 16
   2.3 Можливість передачі досвіду 18
3. Зміст навчання та плани уроків 21
   3.1 Тема 1: Швидка мода 21
   3.2 Тема 2: Циклічність 23
   3.3 Тема 3: Переробка текстилю та відходів 24
   3.4 Плани воркшопів 26
      3.4.1 План воркшопу на тему "Швидка мода” 26
      3.4.2 План воркшопу на тему "Циркулярність в текстилі" 28
      3.4.3 План воркшопу на тему "Переробка текстилю та відходів” 31
4. Стилі та методи фасилітації 36
   4.1 Поради щодо фасилітації 36
   4.2 Поради щодо залучення учасників 38
   4.3 Поради щодо інклюзії 39
5. Навчальні ресурси 42
6. Ідеатони, відгуки та фото 43
   6.1 Інформація про національні ідеатони 43
      6.1.1 Швеція 43
      6.1.2 Греція 44

Co-funded by the European Union

6.1.3 Іспанія 45
6.1.4 Італія 48
6.1.5 Бельгія 49
6.1.6 Україна 51
6.2 Висновки міжнародного ідеатону 53
6.3 Відео-відгуки 55
7. Висновки 58

Co-funded by the European Union

1. Вступ та мета посібника для тренерів/ок “W4TEX”

1.1 Огляд проєкту

Проєкт “W4TEX” має на меті зміцнити позиції жінок у європейській текстильній індустрії, фокусуючись на двох ключових викликах: систематичній недорепрезентації жінок на керівних посадах і нагальній потребі в екологічній трансформації сектору. Ці завдання є критично важливими сьогодні, адже текстильна промисловість має адаптуватися до вимог **Європейського зеленого курсу** (European Green Deal), **принципів циркулярної економіки,** та нових вимог щодо сталості бізнесу у той час як гендерна рівність лишається однією з ключових пріоритетів ЄС.

Для цього “W4TEX” підтримує жінок у текстильному секторі, допомагаючи їм розвивати **управлінські, підприємницькі та "зелені"** компетенції, що пов’язані зі сталістю бізнесу. Проєкт ґрунтується на принципі, що для справжнього розширення можливостей жінок у цьому секторі недостатньо лише знань - потрібні реальні умови для співпраці, інновацій та нетворкінгу. Саме тому “W4TEX” об’єднує освіту для дорослих, та міжнародне партнерство в єдину дієву структуру.

Діяльність “W4TEX” охоплює декілька стратегічних напрямів. Проєктом передбачено розробку **навчальних матеріалів** для розвитку управлінських навичок у текстильній галузі, а також створення **інструментарію для опанування “зелених” компетенцій** для підтримки екологічно-відповідальних бізнес-підходів. Важливою складовою є проведення **ідеатонів** - майданчиків для спільного навчання та інновацій. У межах цих заходів створюються умови для розвитку підприємницьких здібностей, пошуку рішень для галузевих викликів та підготовки до виходу на ринок праці. Проєкт також спрямований на стимулювання жіночого лідерства, зміцнення впевненості у прийнятті рішень та розбудову мережі контактів між жінками по всій Європі.

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Ключовим методологічним напрацюванням проєкту є **Посібник для тренерів/ок "W4TEX"**, створений для забезпечення високої якості навчання в межах програми. Цей прикладний інструмент дозволяє ефективно впроваджувати результати проєкту, зокрема під час проведення ідеатонів. Завдяки методичним рекомендаціям та сучасним освітнім підходам, посібник слугує надійною базою для практичної реалізації навчальних заходів.

Загалом, "W4TEX" сприяє досягненню європейських цілей, пов'язаних з **гендерною рівністю, сталим переходом у текстильній промисловості та інноваціями в освіті для дорослих**. Це не просто навчальний проєкт, а стратегічна ініціатива, яка підтримує жіноче лідерство, просуває екологічні практики та допомагає формувати більш інклюзивне та стале майбутнє для європейського текстильного сектору.

1.2 Мета посібника для тренерів/ок "Будь менеджеркою"

Посібник для тренерів/ок "Будь менеджеркою" - це практичний інструмент методичної підтримки для реалізації освітніх заходів проєкту "W4TEX", з особливим фокусом на проведенні ідеатонів. Посібник пропонує модель "навчальної подорожі", що інтегрує принципи сталого розвитку, лідерства та підприємництва у текстильному секторі. Його мета - допомогти тренерам/кам трансформувати стратегічні цілі проєкту "W4TEX" у якісний освітній досвід для жінок-учасниць.

Посібник є **комплексним довідником для фасилітації освітнього циклу** проєкту. На етапі планування він забезпечує методологічну базу та допомагає визначити пріоритети. У фазі реалізації інструментарій посібника спрямований на якісний супровід ідеатону: підтримку командної роботи та трансформацію ідей у готові проєкти. По завершенні заходів посібник сприяє професійному вдосконаленню тренера, дозволяючи аналізувати "винесені уроки" та адаптувати майбутні сесії.

Практична цінність посібника полягає в поєднанні ключових елементів, необхідних для ефективної реалізації програми: від концептуальної основи Ідеатону "W4TEX" і навчальних методик до детальних планів занять, порад із фасилітації та рекомендацій щодо інклюзії. Це робить його незамінним інструментом не лише для досвідчених експертів та експерток, а й для фасилітаторів та фасилітаторок, які лише опановують проведення ідеатонів чи впровадження гендерно-чутливої освіти в межах сталого розвитку текстильної галузі. Завдяки чітким методичним вказівкам та адаптованим інструментам, Посібник допомагає тренерам/кам створювати інклюзивне навчальне середовище, яке розширює можливості учасниць і безпосередньо відповідає актуальним викликам сектору.

Кінцевою метою посібника "Будь менеджеркою" є посилення освітнього впливу проєкту "W4TEX" через забезпечення тренерів/ок знаннями, чіткою

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

структурою та практичним інструментарієм для підтримки жіночого лідерства в текстильній екосистемі. Посібник гарантує, що навчальні заходи сприятимуть не лише опануванню професійних навичок, а й зміцненню впевненості, розбудові мережі зв'язків та утвердженню жінок як майбутніх керівниць, інноваторок і лідерок, здатних приймати стратегічні рішення задля сталого розвитку галузі.

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

2. Підхід до Ідеатону "W4TEX"

Ідеатон "W4TEX" - це продуманий формат навчання, де розвиток лідерських якостей поєднується з пошуком нових рішень для текстильної галузі. Це цілісна система розвитку, де все взаємопов'язано. Процес побудовано так, щоб отримання знань, розробка ідей та їхнє практичне втілення відбувалися одночасно, створюючи практичний досвід навчання.

У межах проєкту "W4TEX" ідеатон виконує три взаємодоповнюючі функції, які виходять за рамки традиційних навчальних форматів.

По-перше, це **чіткий і послідовний шлях навчання**. Перш ніж щось створювати, учасниці глибоко розбираються в тому, як влаштований світ швидкої моди, як працює екологічне виробництво (економіка замкненого циклу або циркулярна економіка) та що робити з текстильними відходами. Тут теорія не існує окремо від життя: здобуті знання стають міцним фундаментом для подальших дій. Це потрібно для того, щоб кожне рішення було продуманим і спиралося на реальні факти, а не лише на припущення чи інтуїцію.

По-друге, це **поштовх для розвитку лідерства**. Коли учасниці разом шукають рішення, презентують свої ідеї та обговорюють їх з іншими, вони вчаться мислити масштабно, вести переговори та впевнено пропонувати бізнес-проєкти, що є дружніми до довкілля. Атмосфера ідеатону сприяє переходу від пасивної присутності на навчанні до активної залученості.

По-третє, ідеатон функціонує як **галузевий каталізатор інновацій**. Завдяки поєднанню екологічних викликів із реальними бізнес-кейсами забезпечується створення ідей, які є екологічно відповідальні та економічно обґрунтовані. Це гарантує, що запропоновані рішення є не лише теоретичними гіпотезами, а обґрунтованими відповідями на ринкові реалії.

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Методологія ідеатону дотримується структурованої послідовності, яка перетворює учасниць зі слухачок на розробниць рішень. Учасниці критично аналізують реальні виклики індустрії, визначають першопричини цих викликів, досліджують альтернативні підходи, оцінюють екологічний та соціальний вплив і вдосконалюють свої концепції до послідовних, презентабельних рішень. Фінальний етап пітчингу та оцінювання розроблених рішень підсилює відповідальність, орієнтацію на практичну здійсненність і розуміння ринку, забезпечуючи перевірку ідей на відповідність критеріям інноваційності, сталості та бізнес-життєздатності.

Такий структурований підхід гарантує методологічну узгодженість як на національному, так і на міжнародному рівнях впровадження, водночас зберігаючи гнучкість для адаптації до локальних умов.

Цей процес гарантує, що ідея ґрунтується на фактах, а не на інтуїції. Учасниці не просто "генерують ідеї", вони аналізують системні причини виникнення проблеми, оцінюють екологічні та соціальні наслідки, а також розглядають доцільність та бізнес-цінність рішення, перш ніж його пропонувати.

Отже, **ідеатон поєднує теорію з практикою**. Він позиціонує жінок не лише як учасниць дискусій про сталий розвиток, а як стратегічних лідерок, здатних формувати бізнес-моделі, очолювати інновації та впливати на трансформацію секторів.

2.1 Цілі

Ідеатон "W4TEX" має на меті:

- поглибити розуміння учасницями **системних викликів у текстильній промисловості** (швидка мода, принципи циркулярної економіки, управління відходами текстильної промисловості).
- розвинути **аналітичні навички** для ідентифікації проблем та аналізу першопричин.
- розвинути навички **брейнштorму та аналітичного мислення**.
- покращити **навички комунікації та пітчингу** в професійному контексті.

На завершальному етапі ідеатону передбачається досягнення якісно нового рівня обізнаності щодо механізмів переходу до сталого розвитку, що в поєднанні зі зміцненням професійної впевненості дозволить учасницям ефективно формулювати та презентувати обґрунтовані стратегічні рішення для текстильної галузі.

Стратегічні цілі

Ідеатон підтримує:

- розвиток лідерського мислення серед жінок у текстильній галузі.

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

- підвищення жіночої спроможності до спільних інновацій.
- підвищення обізнаності жінок про життєздатність бізнесу, а також про екологічну та соціальну відповідальність.
- міжгалузевий діалог між підприємицями,менеджерками-початківицями, МСП та зацікавленими сторонами.

Ідеатон також сприяє інтеграції ідеї сталого розвитку в стратегічне бізнес-мислення, а не розглядає його як ізольовану екологічну проблему.

На рівні екосистеми ідеатон має на меті:

- генерувати реалістичні ідеї, що відповідають принципам циркулярної економіки.
- сприяти налагодженню зв'язків між жінками у текстильному секторі.
- посилити видимість жінок як інноваторів та осіб, що приймають рішення.
- сприяти системному мисленню в межах ланцюжка створення вартості в текстильному секторі.

У підсумку, **проведення ідеатону закладає підґрунтя для системних культурних трансформацій у галузі**. Через утвердження концепції взаємозалежності сталого розвитку та лідерства ці категорії позиціонуються як ключові рушії конкурентоспроможності та стратегічної стійкості текстильного сектору.

2.2 Методологія навчання

В основі Ідеатону "W4TEX" лежать два прості принципи: вчитися на власному досвіді та вчитися разом з іншими. Це означає, що учасниці не просто пасивно слухають лекції. Вони самі “будують” свої знання: постійно спілкуються між собою, обмірковують кожен свій крок і вчаться вирішувати реальні робочі завдання на практиці.

Ідеатон поєднує теорію і практику в єдиний цілісний навчальний процес, який включає здобуття знань, роботу з реальними кейсами, командну співпрацю та структуроване опрацювання ідей.

2.2.1 Знайомство

Знайомство (Ice-breaking) в межах ідеатону "W4TEX" - це не просто спосіб “розрухати” групу чи розважитися. Це продуманий перший крок до того, щоб учасниці відчули себе єдиною командою.

Склад учасниць ідеатону є надзвичайно різноманітним - від студенток на початку кар’єри до досвідчених підприємиць та менеджерок, тому на початковому етапі пріоритетним завданням є формування атмосфери довіри та психологічного комфорту. Це дозволяє забезпечити середовище

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

взаємоповаги, де кожна учасниця відчуває безпеку та усвідомлює єдність спільних цілей команди.

Вправи «Коло ідентичності» та інтерактивне «Текстильне бінго», що проводилися під час національних та міжнародних ідеатонів, стали ефективними методами соціального мапування. Учасниць запрошували взаємодіяти з питаннями та твердженнями, що стосувалися практик сталого розвитку, професійних прагнень, творчого досвіду та знань про сектор. Завдяки постійному руху й модерації взаємодії вони мали змогу виявити як спільні риси, так і відмінності всередині групи. Такий підхід слугував кільком педагогічним цілям:

- **активізація попередніх знань:** учасниці визнали наявні компетенції та досвід, що мають відношення до сталості у текстильній індустрії та лідерства.
- **стирання бар'єрів:** завдяки простому й неформальному спілкуванню будь-яка дистанція між досвідченими керівницями та тими, хто тільки починає свій кар'єрний шлях, зникала.
- **формування впевненості з перших етапів:** учасниці спочатку взаємодіяли у комфортному, невимушеному форматі, перш ніж переходити до аналітичних і стратегічних завдань.
- **фундамент для командної роботи:** вправи на знайомство допомогли учасницям краще працювати разом під час ідеатону.

З погляду освіти для дорослих, продумане знайомство - це не просто розминка, а запуск внутрішньої мотивації. Учасниці одразу включаються в роботу і перестають бути пасивними глядачами. Це дає чіткий сигнал: **головні тут вони та їхні ідеї.**

Цей етап втілює місію проєкту "W4TEX" - посилення спроможності жінок. Заохочення до активного спілкування та взаємодії з перших хвилин допомагає учасницям вийти з ролі "спостерігачки". Це формує лідерське мислення: "Я залучена і готова діяти".

Відтак, етап знайомства (ice-breaking) стає продуманим методологічним містком, що перетворює особисту присутність кожної учасниці на спільну командну роботу над створенням інновацій.

2.2.2 Лекція з використанням презентації

Формат лекцій з використанням презантації орієнтований на розвиток ключових компетенцій: уміння розв'язувати складні завдання, думати на перспективу та чітко планувати роботу. Цей метод є гнучким, тому його можна застосовувати для аудиторій із різним професійним досвідом - від початківців і початківиць до фахівців та фахівчинь галузі. Завдяки такому підходу вдається краще бачити картину в цілому та чітко розуміти

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

стратегічні цілі. У результаті це допомагає швидше знаходити проблеми та розв'язувати їх у більш ефективний та сучасний спосіб.

Даний метод складається з двох етапів. Спершу проводиться лаконічна лекція-презентація, яка розкриває нову тему або пропонує незвичний погляд на проблему. Це допомагає учасницям поглибити знання та побачити ситуацію з різних ракурсів. Другий етап - це активна рефлексія. Спочатку учасниці аналізують почуте індивідуально або в малих групах, а потім переходять до загального обговорення. Завдяки цьому підходу ідеї та знахідки окремих груп стають спільним ресурсом, яким може скористатися кожна учасниця.

З точки зору освіти дорослих, цей метод дозволив поглибити знання про структуровані підходи до вирішення проблем, які можуть виникнути як в освітньому, так і в управлінському контексті. Він дозволяє подивитися на потенційне вирішення проблеми по-іншому, роблячи процес прийняття рішень більш ефективним.

Загалом, такий підхід перетворює пасивне слухання на активний обмін досвідом, що дозволяє подивитися на виклики під новим кутом.

2.2.3 Рольові ігри

Рольові ігри застосовуються як динамічна та експериментальна методика навчання. Її мета - занурення у реалістичні сценарії управління та сталого розвитку через перевтілення у конкретні ролі. У межах Ідеатону "W4TEX" цей підхід є особливо дієвим для розвитку лідерських і комунікаційних навичок.

Завдяки рольовим іграм забезпечується можливість експериментувати з різними стилями управління, відпрацьовувати навички ведення переговорів та опановувати процеси прийняття рішень у контексті "зеленого переходу". Ця методологія виходить за межі пасивного засвоєння інформації, сприяючи глибокому усвідомленню викликів текстильної галузі. Такий підхід допомагає розвинути впевненість, необхідну для роботи на керівних посадах, де потрібно створювати рівні умови для всіх, зважаючи на соціальні та професійні бар'єри.

З позиції освіти дорослих, рольові ігри мають високу цінність, оскільки сприяють розвитку емпатії та вмінню змінювати кут зору на проблему. У процесі реалізується принцип "навчання через дію". Шляхом перевтілення у різних зацікавлених сторін (наприклад, працівницю фабрики, політикиню чи клієнтку) досягається глибше системне розуміння процесів у текстильній індустрії.

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

2.2.4 Практичний вокшоп

Формат практичного воркшопу, застосованого під час Ідеатону “W4TEX”, дозволяє одразу використовувати отримані знання на практиці. Через короткі та структуровані сесії забезпечується можливість практичного використання інструментів і методів, пов’язаних із лідерством, сталим розвитком та інноваціями в текстильному секторі.

На воркшопах було представлено покрокові підходи до **стратегічного планування, ідентифікації проблем та розробки рішень**. Фасилітатори та фасилітаторки надавали чіткі інструкції та пропонували “мінізавдання”, що дозволяло учасницям опановувати практичні інструменти послідовно та впевнено. Такий підхід є ефективним для навчання дорослих, оскільки пріоритет надається прикладним інструментам, а не абстрактній теорії. Це дозволяє одразу використовувати нові знання в роботі та вирішувати конкретні проблеми бізнесу.

Роботу було організовано в інтерактивному форматі. Після коротких теоретичних блоків учасниці виконували практичні завдання: аналіз проблем та їхнього впливу, брейншторм ідей та створення концепцій рішень. Замість традиційного викладання забезпечувався фасилітаційний супровід, що допомагало учасницям розвивати власне критичне мислення та аналізувати особистий досвід.

Ці вправи є обов’язковою підготовкою до основної частини ідеатону. Вони допомагають додати учасницям впевненості, почати обмін ідеями та налагодити роботу в команді перед складнішими завданнями. Завдяки структурованому формату було забезпечено доступність для менш досвідчених учасниць, тоді як фахівчині та експертки мали змогу поглибити аналіз і запропонувати своє стратегічне бачення.

У контексті освіти для дорослих метод воркшопів спрямований на навчання через дію, обмін досвідом та отримання миттєвого зворотного

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

зв'язку. Це сприяє розвитку самостійності, критичного мислення та впевненості. Водночас забезпечується максимальна відповідність результатів навчання реальним галузевим викликам.

Через формат практичного воркшопу досягається вищий рівень залученості учасниць та суттєве покращення якості напрацьованих рішень. Учасниці позиціонуються не як пасивні слухачі, а як активні розробниці та співтворчині. Такий підхід повністю відповідає стратегічним цілям проєкту "W4TEX" щодо розширення можливостей та розбудови професійного потенціалу жінок у текстильному секторі.

2.2.5 Візит на підприємства

Візити на підприємства в межах міжнародного ідеатону "W4TEX" у Греції стали ключовим етапом навчання. Цей компонент дозволив безпосередньо пов'язати теорію сталого розвитку з реальною промисловою практикою. Було організовано два навчальні візити в місті Лариса, Греція.

Під час візиту на текстильне виробництво "**BETTINA"** учасниць було ознайомлено з процесами виготовлення текстилю, умовами праці та впровадженням екологічно відповідальних підходів у робоче середовище. Це дало змогу вивчити виробничі реалії: від управління ресурсами до ефективності обладнання та контролю якості. На прикладі фабрики продемонстровано, як принципи сталого розвитку інтегруються у традиційні виробничі структури.

Другий візит було здійснено до компанії "**GRINCO"**, яка спеціалізується на циркулярних рішеннях та інноваціях у текстильній галузі. Жінки вивчили альтернативні способи використання матеріалів, дізналися про практики переробки відходів та нові бізнес-підходи, що замінюють застарілі лінійні моделі виробництва. Цей досвід дозволив побачити, що сталий розвиток - це не лише дотримання екологічних норм, а й стратегічна конкурентна перевага на ринку.

Візити на виробництва мали комплексну освітню мету:

- вивчення головних тем ідеатону - швидкої моди, циклічності та переробки відходів безпосередньо в реальних бізнес-умовах.
- ознайомлення учасниць як з традиційним виробництвом, так і з новими бізнес-підходами.
- стимулювання критичного осмислення доцільності переходу до сталого розвитку.
- посилення спроможності учасниць формулювати реалістичні та здійсненні рішення на етапі розробки ідей.

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Після завершення навчальних візитів модераторка провела модеровану рефлексію. Це допомогло жінкам систематизувати отримані знання та визначити практичні кроки для подальшої роботи над завданнями ідеатону. Завдяки рефлексії всі спостереження стали основою для подальшої роботи. Це дозволило жінкам чітко осмислити виклики текстильної індустрії, провести мозковий штурм та обрати найкращі рішення.

З погляду методології, візити на підприємства підсилили навчання через досвід, адже освітній процес перенісся в реальне робоче середовище. Ознайомлення з практичними обмеженнями та необхідністю пошуку компромісів сприяло розвитку стратегічного мислення. Це дозволило зробити фінальні напрацювання учасниць значно якіснішими, реалістичнішими та актуальнішими.

2.2.6 Командна робота

Командна робота — це основа навчання на ідеатоні “W4TEX”. Головна мета полягає в тому, щоб дати змогу учасницям спільно розбиратися в проблемах сталого розвитку текстильної галузі та разом створювати рішення. Замість індивідуальної роботи фахівчині залучаються до чітких групових процесів, що відтворюють реальне бізнес-середовище. Це вимагає стратегічного мислення, швидкості у прийнятті рішень, вміння домовлятися та проявляти лідерство. Таким чином, командна робота має на меті:

- Посилити навички роботи в команді.
- Розвинути лідерські компетенції жінок у текстильному секторі.
- Заохотити до критичного осмислення екологічних, соціальних та економічних наслідків.
- Трансформувати теоретичні знання у практичні бізнес-концепції.

У командах навчання стає живою співпрацею. Це дає змогу учасницям відчути себе справжніми лідерками, які самі приймають рішення та впроваджують “зелені” зміни у галузі.

Методологічна структура командної роботи під час ідеатону:

Формування команди та розподіл ролей: Під час ідеатону створювалися групи у складі 3–5 осіб (залежно від масштабу проведення заходу - національного чи міжнародного). Кожна команда повинна була обрати свою назву та розподілити внутрішні ролі між учасницями.

Визначення виклику: На основі шаблону “Збір даних” учасниці обирали конкретну проблему сталого розвитку (швидка мода, лінійна економіка або текстильні відходи) та проводили її детальний аналіз, до прикладу:

- Походження та причини проблеми
- Соціальні та екологічні наслідки проблеми

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

- Ключові зацікавлені сторони у вирішенні проблеми
- Поточні системні прогалини у вирішенні проблеми

Етап генерування рішень: Команди генерували щонайменше 10 рішень для обраного виклику, не оцінюючи їхню реалістичність. Кількість була пріоритетнішою за якість, щоб стимулювати креативність учасниць. Допоміжні запитання (“Що? Хто? Як? Де? Коли?”) допомагали структурувати ідеї.

Ключові принципи:

- Ніякого осуду
- Спиратися на ідеї інших
- Заохочувати всі голоси
- Поєднувати творчий політ думок із реальністю

Оцінювання та прийняття рішень: На цьому етапі учасниці критично оцінювали нагенеровані рішення. Для цього жінки використовували чіткі критерії: наскільки ідея є новою, чи реально її втілити, чи є вона екологічною та як вона вплине на розвиток бізнесу. Шляхом порівняльного аналізу ідей обиралося найбільш перспективне рішення для подальшої роботи. Цей етап сприяв посиленню навичок стратегічного прийняття рішень.

Опрацювання ідеї: На цьому етапі команди вдосконалювали свої ідеї. Жінки визначали, у чому цінність їхньої пропозиції, хто є цільовою аудиторією, як працюватиме модель сталого розвитку та які переваги виділяють проєкт серед конкурентів.

Під час етапу опрацювання ідеї методологія командної роботи забезпечила значну додаткову цінність:

1) Командна взаємодія сформувала **безпечне середовище для розвитку жіночого лідерства**, де кожна учасниця могла вільно презентувати ідеї та вдосконалювати навички публічних виступів. Завдяки моделі розподіленого лідерства та чіткому поділу обов’язків учасниці опанували ключові управлінські функції. Кожна фахівчиня спробувала себе в конкретній ролі (координація роботи, дослідження, креатив, тощо). Це забезпечило практичний досвід керівництва, що значно підвищило їхню професійну впевненість та відчуття власної спроможності.

2) Спільна робота зміцнила наскрізні компетенції, необхідні для кар'єрного зростання, такі як **стратегічне планування, навички комунікації та ведення переговорів**.

3) Командна робота стала **простором для обміну досвідом**. Коли жінки працюють разом, вони бачать проблему з різних боків. Це допомагає кожній учасниці вийти за межі своєї звичної ролі та набагато глибше розібратися в тому, як влаштована текстильна галузь.

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

4) Командна робота посилила ідею про те, що **лідерство є не ієрархічним, а колективним**. Учасниці дослідили, як жіноче лідерство може бути фасилітативним, інклюзивним та стратегічним, кидаючи виклик традиційним стереотипам щодо влади та управління.

2.2.7 Пітчинг напрацювань

Частина 1: Мета сесії

Сесія "Пітчинг напрацювань", що відбулася в останній день ідеатону, стала підсумком усієї спільної роботи. Цей етап було організовано для досягнення трьох основних цілей: представити результати командних напрацювань, надати учасницям можливість опанувати навички публічних виступів та отримати від журі підтвердження того, що розроблені рішення справді життєздатні.

Частина 2: Процес підготовки

Перед пітчингом кожна команда отримала менторську підтримку, яка допомогла вдосконалити їхні ідеї та презентаційні навички. Команди представили менторам та менторкам свої проєкти концепцій, отримали конструктивний зворотній зв'язок та внесли покращення перед фінальним пітчингом.

Наступним кроком було **опрацювання головного меседжу та ключових тез презентації.** Учасниці експериментували з різними підходами до виступу: від переконливих запитань на початку до використання сторітелінгу.

Частина 3: Формат та правила пітчингу

Елемент	Деталі
Таймінг	3 хвилини на презентацію + 2 хвилини на запитання журі
Формат участі	Одна членкиня команди презентує; всі інші відповідають на запитання
Надсилання матеріалів	Фінальна презентація має бути надіслана до встановленого реченця

Завдяки **вчасному інформуванню про реченці та постійному нагадуванні на екрані** вдалося зберегти злагоджений ритм роботи між організаторами та учасницями. Технічна команда змогла оперативно підготуватися до пітчингу учасниць, які, у свою чергу, змогли спокійно налаштуватися на свої виступи.

Перед початком пітчингу було проведено інструктаж щодо правил: на презентацію та відповіді виділялося загалом 5 хвилин. Для кращого керування часом учасницям рекомендували обрати одну спікерку для

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

виступу, а решту команди залучати вже до відповідей на запитання журі. Щоб забезпечити рівні умови та динаміку, модераторка зупиняла виступи, якщо встановлений ліміт вичерпувався.

Структура презентації

Командам було рекомендовано структурувати свої пітчі за п’ятьма ключовими пунктами:

Пункт	Опис
Проблема	Чітке формулювання “болю” цільової аудиторії та обґрунтування актуальності завдання
Рішення	Презентація інноваційної ідеї та механізму її реалізації
Переваги	Демонстрація унікальності продукту та його ключових відмінностей від існуючих аналогів
Вплив	Опис позитивних суспільних або економічних змін після впровадження рішення
Заклик до дії	Конкретний запит до журі та аудиторії (ресурси, підтримка, партнерство)

Критерії оцінювання

Критерій	Опис	Оцінка	Рейтинг
Креативність	Оригінальність ідеї	1-5	Від незадовільно до відмінно
Реалістичність	Можливість реалізації ідеї	1-5	Від незадовільно до відмінно
Сталий розвиток	Екологічна та соціальна відповідальність	1-5	Від незадовільно до відмінно
Вплив	Наявність потенціалу для позитивних змін	1-5	Від незадовільно до відмінно

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Презентація	Чіткість та ефективність комунікації команди	1-5	Від незадовільно до відмінно

Кожен критерій оцінювався балами від **1 (незадовільно) до 5 (відмінно)**. Такий підхід допоміг учасницям чітко побачити свої сильні сторони та зрозуміти, що саме варто вдосконалити. Після пітчингів експертки журі провели закриту нараду, щоб обговорити виступи та підрахувати результати. Коли було обрано переможницю, відбулося офіційне оголошення підсумків.

Додаткові рекомендації для доповідачів

Окрім структури та правил, учасниці отримали практичні поради щодо презентації:

- Будьте чіткими та лаконічними.
- Зосередьтеся на одній ключовій ідеї, а не намагайтеся охопити все.

Завдяки продуманій організації Ідеатон “W4TEX” дав змогу жінкам не лише якісно опрацювати проєкти, а й навчитися впевнено їх презентувати. Це зробило ідеї жінок готовими до реального втілення. Учасниці здобули практичний досвід, який допоможе їм у подальшій кар’єрі та професійному зростанні.

2.3 Можливість передачі досвіду

Модель Ідеатону “W4TEX” розроблена як **гнучка основа, яку можна легко адаптувати** та використовувати в інших регіонах, навчальних закладах чи компаніях. Її головна перевага - у поєднанні чіткого плану дій із можливістю підлаштовуватися під різні групи учасниць, умови організаторів та актуальні теми. Це дозволяє іншим організаціям успішно впроваджувати цю модель, зберігаючи її головну навчальну цінність.

Методологія ідеатону “W4TEX” побудована на **поєднанні лідерських навичок, принципів екологічності та командної роботи**. Навчання через власну практику (learning by doing) допомогло створити середовище, де фахівчині розробляють реальні та корисні для суспільства рішення. Ці підходи будуть дієвими не лише в текстильній галузі, а й у будь-якій іншій сфері. Основні етапи ідеатону - від вступу до пітчингу рішень дають надійну базу, що допомагає учасницям мислити творчо, разом розв’язувати складні завдання та вчитися одна в одної.

Ключовим фактором, що підтримує можливість передачі досвіду, є **модульний дизайн** ідеатону. Формат включає в себе безліч можливих компонентів, таких як лекції, воркшопи, робота в групах, навчальні візити, менторство та презентації. Таким чином, майбутні фасилітатори та фасилітаторки можуть обирати та комбінувати найбільш підходящі

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

елементи відповідно до своїх цілей, наявного часу та потреб учасників. **Гнучкість розробленої методології дозволяє адаптувати "W4TEX" ідеатон під різні потреби**: від проведення самостійної події чи інтенсивної експрес-сесії до інтеграції формату як структурного модуля у масштабні освітні та тренінгові програми. Досвід Іспанського національного ідеатону продемонстрував, що модель також може бути успішно інтегрована в навчальну програму професійно-технічної освіти, що підтверджує її цінність як у формальному, так і в неформальному навчальному середовищі.

Можливість передачі моделі ще більше посилюється завдяки **готовим до використання матеріалам проєкту**. Розроблені ресурси "W4TEX" - від асинхронної навчальної платформи до детальних гайдів для тренерів та тренерок є готовим рішенням для впровадження в інших спільнотах. Оскільки всі інструменти пройшли практичне тестування, майбутні користувачі та користувачки отримують готову базу, що дозволяє запускати нові проєкти з значною економією ресурсів. Це робить модель особливо корисною для навчальних центрів, профтехів, громадських організацій, торгово-промислових палат, мереж МСП та інших зацікавлених сторін, які зацікавлені в підтримці жінок у текстильному секторі.

Іншим важливим аспектом є можливість проведення ідеатону в **офлайн, гібридному або повністю онлайн форматі**. Лекції та корисні матеріали можна надавати через вебінари, роботу в групах у віртуальних кімнатах, а фінальні виступи організувати у Zoom. Такий підхід робить ідеатон набагато доступнішим, особливо для організацій із невеликим бюджетом або для учасниць із віддалених міст та селищ. Це дозволяє легко впроваджувати модель ідеатону “W4TEX” за будь-яких умов.

Ідеатон також можна адаптувати до **місцевих потреб, ринкових умов та аудиторії**. Організатори/ки можуть залучати місцевих жінок-підприємиць, власниць текстильного бізнесу, представниць торговельних палат або МСП, щоб представити реальні виклики та пов'язати навчальний процес з місцевим ринком праці. Відвідування компаній, менторські сесії та спонсорство з боку місцевих компаній можуть ще більше підвищити актуальність досвіду та розширити можливості для налагодження зв'язків для учасників.

Хоча "W4TEX" ідеатон спочатку був розроблений для **жінок у текстильному секторі**, він може бути адаптований і для інших цільових

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

груп. Це можуть бути молоді жінки, які проходять професійну підготовку, дорослі жінки-професіоналки, які прагнуть кар'єрного зростання, жінки-підприємиці, які започатковують сталий бізнес, або навіть змішані гендерні групи, за умови збереження гендерно-чутливого підходу під час фасилітації. Модель також може бути застосована в інших секторах, що перебувають на етапі “зеленого” переходу, таких як агропродовольча, ремісничa, виробничa або креативна галузі. Крім того, формат має потенціал для адаптації у великих компаніях як **інструмент розвитку підприємництва** для заохочення внутрішніх інновацій та жіночого лідерства.

Довгострокова сталість проєкту може бути посилена через впровадження системи **цифрових мікрокваліфікацій** (micro-credentials) для офіційного визнання навчальних досягнень учасниць. Створення моделі наставництва дозволить випускницям повертатися до програми вже у ролі менторок чи фасилітаторок, забезпечуючи спадковість досвіду. Крім того, гнучкість формату дозволяє інтегрувати актуальні галузеві тренди - такі як простежуваність ланцюгів постачання, циклічна економіка та управління текстильними відходами, що гарантує релевантність ідеатону запитам сучасного ринку

Загалом, "W4TEX" Ідеатон - це **практична, гнучка і масштабована модель**, яка може бути успішно відтворена за межами початкового партнерства. Її структурована методологія в поєднанні з адаптивністю робить її цінним інструментом для просування жіночого лідерства, підприємництва, співпраці та сталих інновацій як у текстильному секторі, так і в інших галузях.

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

3. Зміст навчання та плани уроків

Ідеатон “W4TEX” - це чітка освітня модель, що дає учасницям дієві інструменти для створення інновацій. Навчальна програма стає надійним фундаментом: вона допомагає фахівчиням перетворити перші здогадки на перевірені та обґрунтовані рішення, які спираються на глибоке розуміння того, як насправді працює галузь.

Освітня програма організована за трьома тематичними напрямами:

- Швидка мода та її системні наслідки
- Впровадження циклічних процесів у виробництво
- Переробка текстилю та управління відходами

Ці напрями охоплюють головні виклики екологічності в текстильній галузі. Вони показують учасницям, як можна змінити звичні підходи та стати лідерками у своїй справі. Завдяки поєднанню питань екології, прибутковості бізнесу та турботи про людей, тренінг допомагає фахівчиням побачити загальну картину змін у галузі.

Навчання побудоване за принципом поступового занурення в тему. Спершу учасниці опановують основні поняття та розбираються, як працює ринок сьогодні. Після цього жінки переходять до аналізу реальних проблем і вчаться знаходити рішення, щоб зробити текстильну галузь більш екологічною.

Представлені плани занять містять вичерпні рекомендації для тренерів та тренерок: від чітких навчальних цілей до поетапного алгоритму їх впровадження. Гарантуючи єдиний стандарт викладання, вони водночас залишаються гнучкими для адаптації до національних чи місцевих особливостей.

3.1 Тема 1: Швидка мода

Саме швидка мода спричинила глибоку екологічну та соціальну кризу в текстильній галузі. Якщо раніше нові колекції створювали раз на рік, підлаштовуючись під сезони, то зараз цей цикл скоротився до кількох тижнів, а у надшвидкій моді - взагалі до 5–7 днів. Водночас **за останні 15 років люди стали вдягати одну й ту саму річ на 36% рідше**. Це свідчить про те, що одяг перетворився на “одноразовий продукт”, а культура надмірного споживання стала нормою.

Екологічні наслідки цієї прискореної системи є серйозними. На текстильну промисловість припадає приблизно 10% світових викидів парникових газів і вона є другим за величиною споживачем води у світі. Щорічно утворюються величезні обсяги текстильних відходів, значна частина яких потрапляє на звалища або в сміттєспалювальні заводи. Синтетичні волокна вивільняють мікропластик у морські екосистеми, а

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

процеси фарбування та обробки сприяють забрудненню води. Застосування бюджетних тканин зі складним складом створює критичні бар'єри для вторинної переробки, що лише зміцнює **застарілу лінійну парадигму "виробництво - споживання - відходи".** Це суттєво гальмує перехід галузі до моделей циклічної економіки

Окрім екологічного виснаження, швидка мода спричиняє глибоку соціальну деградацію. Постійний тиск на зниження собівартості та надшвидкі темпи виробництва провокують **системну експлуатацію праці у глобальних ланцюгах постачання**. У деяких регіонах рівень оплати праці становить 0,50 євро на годину. Жінки, які складають переважну більшість працівників сектору, досі стикаються зі "скляною стелею": **попри їхню ключову роль у виробничих процесах, вони майже не представлені на рівні стратегічного управління**. Це створює парадоксальну ситуацію - жінки забезпечують життєздатність галузі, але фактично усунуті від лідерства в ній.

Швидка мода працює за бізнес-моделлю, розробленою на засадах швидкості, доступності та постійної новизни. Бренди покладаються на швидке тиражування трендів, агресивні маркетингові стратегії та цифрові платформи для стимулювання постійних покупок. Попри високу прибутковість, ця модель завдає величезної шкоди довкіллю та суспільству, що в майбутньому створює загрози для всієї системи. Зростаюча обізнаність споживачів та регуляторний тиск ставлять під сумнів її стійкість та життєздатність.

Європейські регуляції поступово змінюють цей сектор. Вимоги сталого розвитку, передбачені Стратегією ЄС зі сталого текстилю (EU Strategy for Sustainable and Circular Textiles) а також такі нормативні акти, як Регламент екодизайну для сталої продукції (ESPR), Директива про корпоративну звітність зі сталого розвитку (CSRD) та розширені рамки відповідальності виробників, підштовхують компанії до більшої прозорості у виробничих процесах, довговічності матеріалів та циркулярності.Такі зміни свідчать про важливий поворот у галузі: замість того, щоб просто гнатися за обсягами виробництва, ми переходимо до відповідального створення речей.

Однак **відхід від швидкої моди пов'язаний зі складними системними викликами.** На вибір покупців досі найбільше впливають низькі ціни та швидка зміна трендів. Незважаючи на те, що обізнаність щодо сталого розвитку зростає, покупці часто надають перевагу ціновій доступності та новизні. Бізнесу, особливо малому та середньому, важко конкурувати з великими надшвидкісними платформами, які отримують вигоду від ефекту масштабу та глобалізованих ланцюгів поставок, оптимізованих з точки зору економічної ефективності.

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Додаткові структурні бар'єри включають високу вартість екологічно чистих матеріалів, фрагментарну інфраструктуру переробки, обмежену прозорість ланцюгів постачання та конкурентний ринковий тиск. Вплив швидкої моди охопив усе: від світової торгівлі та реклами в соцмережах до щоденних звичок покупців. Саме тому змінити ситуацію неможливо лише одним рішенням - це вимагає трансформації на багатьох рівнях одночасно. Учасниці ідеатону вчилися бачити ці взаємозв'язки та пропонувати зміни.

Для того, щоб кинути виклик парадигмі швидкої моди та змінити її, необхідно діяти на трьох рівнях. По-перше, важливо змінювати звички покупців через просвіту та прозорість: пропонувати речі, цінність яких - у якості та довговічності. По-друге, бізнес повинен інноваційно вдосконалювати свої моделі, інтегруючи у свої стратегії довговічність, ремонтопридатність, циркулярний дизайн та етичне постачання. По-третє, необхідна підтримка на державному рівні - через закони та пільги, які б заохочували екологічно відповідальні бізнеси продовжувати свої зусилля.

Складність швидкої моди полягає не лише в її впливі на довкілля, а й у системній інтеграції в економічні та культурні системи. Завдання полягає не лише в тому, щоб критикувати цю модель, а й у тому, щоб переробити її. В рамках "W4TEX" ідеатону учасницям було запропоновано дослідити рішення, які поєднують креативність, доцільність, сталість та вплив на бізнес. Такий підхід позиціонує жінок не лише як спостерігачок системи, але й як лідерок, здатних її реформувати.

3.2 Тема 2: Циркулярність

Текстильна промисловість спричиняє серйозну екологічну кризу. Щороку у світі утворюється 92 мільйони тонн текстильних відходів, а 60% одягу викидається протягом першого року після покупки. Лише в Європейському Союзі кожен громадянин щорічно генерує приблизно 16 кілограмів текстильних відходів. З них лише 4,4 кілограма повторно використовуються або переробляються, тоді як решта 11,6 кілограма потрапляють на звалища або спалюються. Вплив на навколишнє середовище не обмежується відходами. Текстильне виробництво відповідальне за 10% світових викидів вуглекислого газу щороку, і експерти прогнозують, що до 2050 року цей показник може сягнути 25%, якщо не вжити заходів. Крім того, понад 35% мікропластику, виявленого в океанах, походить із синтетичного текстилю, що вивільняє приблизно 0,5 тонн мікроволокон у морське середовище щороку.

У відповідь на ці виклики концепція циркулярності пропонує альтернативу традиційній лінійній моделі економіки "видобуток ресурсів → виробництво → розподіл → споживання → відходи". **Циркулярність передбачає систему замкненого циклу**, в якій матеріали постійно повторно використовуються, переробляються та реінтегруються у виробничий цикл,

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

мінімізуючи відходи та зменшуючи попит на сировину. Хоча Європа лідирує у світі з показником циркулярності 12,2% у 2024 році, ця цифра також показує, що переважна більшість матеріалів все ще не повертається в економіку, що підкреслює масштаб необхідного переходу.

Перехід до циркулярної економіки в текстильній промисловості відкриває **значні можливості для різних зацікавлених сторін**. Для бізнесу впровадження циркулярних моделей може забезпечити довгострокове зростання бренду, конкурентну перевагу, підвищення лояльності клієнтів і відповідність новим правилам сталого розвитку. Для економіки в цілому циркулярна економіка відкриває широкі можливості для зростання: до 2030 року вона може принести 4,5 трильйона доларів у всьому світі завдяки таким видам діяльності, як ремонт, переробка та повторне виробництво. Ці трудомісткі процеси також обіцяють значні соціальні вигоди, зокрема створення мільйонів нових робочих місць, особливо в країнах, що розвиваються. З екологічної точки зору, циркулярність пропонує шлях до зменшення відходів, скорочення викидів вуглецю та підвищення ефективності використання ресурсів. Жіноче лідерство відіграє ключову роль у цьому переході: дослідження показують, що компанії, очолювані жінками, досягають вищих екологічних, соціальних та управлінських показників і з більшою ймовірністю впроваджують екологічно чисті практики.

Європейський Союз створив **міцну основу для підтримки циркулярного переходу, включно з політикою та механізмами фінансування.** Стратегія ЄС щодо сталого текстилю (EU Strategy for Sustainable and Circular Textiles) задає загальний напрямок, підкріплений ключовими нормативними актами, яких тепер повинні дотримуватися текстильні компанії. До них належать Регламент щодо екодизайну для сталої продукції (ESPR), Директива ЄС про належну перевірку корпоративної стійкості (CSDDD) та Директива про корпоративну звітність зі сталого розвитку (CSRD). Починаючи з 2024 року, перехід також стимулює Регламент ЄС про цифровий паспорт продукту (DPP), який вимагає від бізнесу надавати детальну інформацію про продукт за допомогою унікальних ідентифікаторів, таких як RFID або QR-коди. Разом ці політики створюють узгоджену нормативно-правову базу, що підштовхує текстильну промисловість до циркулярності.

Однак шлях до циркулярності все ще пов'язаний із **системними проблемами, які необхідно вирішувати на різних рівнях.** Існує значний розрив між провідними країнами, такими як Нідерланди, Італія, Франція та Німеччина, і тими, що переходять до циркулярності повільніше, насамперед у Центральній, Східній та Південній Європі, причому в деяких країнах рівень циркулярності становить лише 2%. Така диспропорція

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

ставить під сумнів досяжність цілей ЄС до 2030 року, навіть за умови прийняття відповідних нормативних актів.

МСП складають понад 90% світового бізнесу. Завдяки своїй адаптивності вони відіграють ключову роль у забезпеченні сталого майбутнього, проте на цьому шляху стикаються з низкою практичних перешкод. До них належать вища вартість екоматеріалів, технічна складність переробки матеріалів, логістичні труднощі з організацією повернення використаного одягу, потреба в новій інфраструктурі та високі початкові інвестиційні витрати.

Масштабування сталих рішень потребує синхронізованих дій на трьох рівнях: свідоме споживання (формування культури відповідальних покупок), трансформація бізнесу (перехід до циклічних моделей та оптимізація ресурсів) та інституційна підтримка (створення стимулюючого законодавчого поля). **Основний виклик циркулярного переходу полягає не у дефіциті ідей, а у необхідності їхнього одночасного та скоординованого впровадження.** Це вимагає синергії зусиль від споживачів, бізнес-спільноти та політичних лідерів.

3.3 Тема 3: Переробка текстилю та відходів

Переробка текстилю та управління відходами стали пріоритетними викликами на шляху до сталої та циклічної моделі сектору. Щороку індустрія генерує колосальні обсяги відходів, проте лише незначна їх частина повертається у вторинний обіг. Такий дисбаланс демонструє критичні недоліки традиційних лінійних систем, де дизайн і споживання одягу відбуваються без належного врахування можливостей переробки на фінальному етапі життєвого циклу виробу.

Генерація текстильних відходів відбувається на всіх етапах ланцюжка створення вартості. Виробничий цикл супроводжується утворенням доспоживчих відходів (pre-consumer waste), що включають обрізки, надлишки сировини та дефектні вироби. Наступний етап - післяспоживчі відходи (post-consumer waste), які виникають внаслідок утилізації вживаного одягу, значна частина якого наразі спрямовується на звалища, спалювання або експортні ринки з низькою доданою вартістю. Попри те, що переробка має на меті реінтеграцію цих ресурсів у виробництво, її масштабне впровадження досі стримується комплексом технічних, економічних та організаційних бар’єрів.

Складність складу текстильних виробів є базовою перешкодою для циклічної економіки. Поєднання різних типів волокон та хімічних речовин фактично блокує можливість якісного розділення сировини та її повторного використання. Паралельно з цим, низька ефективність процесів зумовлена слабкою інфраструктурою сортування та браком інноваційних інвестицій. Окрім технологічних бар'єрів, існують і фінансові:

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

натуральним волокнам важко конкурувати за ціною з дешевою первинною сировиною. Усе це свідчить про те, що успішна трансформація галузі вимагає не лише технічних рішень, а й докорінного перегляду практик дизайну, логістики та створення нових економічних важелів.

Наслідки виходять далеко за межі лише екологічного впливу. Текстильні відходи призводять до викидів вуглецю, виснаження природних ресурсів та забруднення океанів мікропластиком. Водночас експорт вживаного текстилю часто перекладає екологічний та соціальний тягар на вразливі регіони. МСП часто не мають доступу до необхідної інфраструктури, фінансових стимулів та технологічної підтримки для впровадження масштабних рішень із переробки.

Зміни в політиці на європейському рівні - зокрема стратегії циклічного текстилю, механізми розширеної відповідальності виробників та виробниць, а також системи обов'язкового роздільного збору трансформують нормативне поле. Ці заходи свідчать про **перехід від добровільних ініціатив до чітко структурованої відповідальності в усьому ланцюжку створення вартості.**

В рамках "W4TEX" Ідеатону переробка текстилю розглядається не просто як управління відходами, а як виклик для інновацій та лідерства. Учасниці вчаться бачити цінність там, де інші бачать відходи, використовуючи методи креативного апсайклінгу та нові бізнес-моделі. Через спільні стратегічні рішення та співпрацю жінки досліджують, як мінімізувати залишки тканин. Це дозволяє не лише дбати про довкілля, а й створювати унікальний продукт, який виділяється на ринку.

Отже, робота з переробкою текстилю стає для учасниць справжнім майданчиком, де вони розвивають критичне мислення та підприємницький хист. Це дає жінкам можливість стати лідерками змін і власними проєктами наближати перехід галузі до екологічних моделей майбутнього.

3.4 Плани воркшопів

3.4.1 План воркшопу на тему “Швидка мода”

1. Назва воркшопу

“Феномен швидкої моди: критичний аналіз та стратегії протидії”

2. Тривалість

Загальна тривалість сесії - 90 хвилин. Сесія складається з трьох частин: інтерактивного вступу та лекції (30 хвилин), практичної роботи в групах (30 хвилин) та керованої дискусії з підбиттям підсумків (30 хвилин).

3. Цільова група

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Сесія розроблена спеціально для жінок-професіоналок текстильної галузі: дизайнерок, керівниць виробництва, підприємиць, експерток зі сталого розвитку та лідерок, які прагнуть кар'єрного зростання.

Учасниці можуть мати різний рівень знань про сталий розвиток та бізнес-моделі. Формат воркшопу ефективний для груп із різним досвідом, оскільки дозволяє учасницям доповнювати дискусію.

4. Навчальні цілі та очікувані результати

Наприкінці сесії учасниці зможуть:

Знання

- Пояснити концепцію та характеристики моделі швидкої моди.
- Визначати її екологічні, соціальні та економічні наслідки.
- Описувати системні чинники, які підтримують швидку моду (поведінка споживачів, ланцюги поставок, цінові стратегії).
- Розпізнавати нові регуляторні та ринкові фактори, що впливають на модель.

Вміння та навички

- Аналізувати реальні виклики у сфері швидкої моди, використовуючи структуровані інструменти визначення проблем.
- Генерувати інноваційні рішення, які балансують між креативністю та реалістичністю.
- Застосовувати критичне мислення для оцінки можливостей впровадження рішень зі сталого розвитку.
- Чітко та переконливо презентувати рішення.

Компетенції

- Демонструвати проактивність для вирішення непорозумінь у команді.
- Застосовувати системне мислення при вирішенні питань сталого розвитку.
- Позиціонувати себе як агенток змін, здатних впливати на формування або зміну бізнес-моделі.
- Потренувати навичку публічного виступу.

5. Ключові поняття / Теоретичні відомості

Основні поняття, які слід розглянути, включають:

- **Визначення швидкої моди**: високошвидкісна, великомасштабна модель, що базується на виробництві дешевого, трендового одягу зі швидким оборотом.
- **Прискорення виробничих циклів**: перехід від традиційних циклів (близько року) до швидкої моди (тижні) та надшвидкої моди (5-7 днів).

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

- **Надмірне споживання та одноразовість одягу**: одяг використовується меншу кількість разів; на воркшопі наголошується**, що за останні 15 років використання одягу скоротилося на 36%.**
- **Вплив на довкілля**:
    - Надмірне споживання ресурсів та забруднення довкілля під час фарбування, прання та сушіння тканин.
    - Величезні обсяги текстильних відходів, що з'являються через низьку якість речей та їхній короткий термін служби.
    - Поширення мікропластику та мікроволокон, які потрапляють у природу через синтетичні тканини.
- **Соціальні наслідки**: трудова експлуатація та низька заробітна плата в глобальних ланцюгах постачання (до прикладу: **0,50 євро/год** у деяких країнах).
- **Чому модель зберігається**: доступність, впливовість нових трендів, цифровий маркетинг і структури ланцюгів поставок, які заохочують швидкість і низьку вартість.
- **Альтернативні напрямки**: повільна мода (якість, довговічність), етичне постачання та нові бізнес-моделі, що мінімізують перевиробництво, зберігаючи при цьому привабливість і доступність продукції.

6. Методологія навчання

У процесі воркшопу використовується комплекс навчальних методів, що забезпечує активне залучення учасниць та підтримує принцип "навчання через дію". Інтерактивна лекція розкриває специфіку моделі швидкої моди та її системні наслідки, стимулюючи відкритий діалог і запитання. Практична робота у групах дає змогу проаналізувати реальні кейси та спільно напрацювати дієві альтернативні рішення. Сесія завершується модерованою дискусією та рефлексією для закріплення отриманих знань і їхньої адаптації до професійного контексту учасниць. Така синергія методів допомагає усвідомити швидку моду як системний виклик і формує впевненість у здатності розробляти та комунікувати реалістичні альтернативи.

7. Поетапний план роботи

Частина 1: Вступ + теоретична частина (30 хвилин)

Сесія розпочинається з вітання та представлення теми. Щоб активувати вже здобутий досвід, фасилітатор/ка пропонує обговорити питання: "Що для вас означає концепція швидкої моди?". Учасниці діляться прикладами, розглядаючи проблему з різних ролей: як споживачки, працівниці чи підприємиці. Усі ключові тези модератор/ка фіксує на фліпчарті або цифровій дошці для наочності. Далі проводиться презентація основних концептів за допомогою слайдів: від визначень і наслідків до стратегічних

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

альтернатив. Виклад матеріалу переривається паузами для коротких запитань і коментарів. Це дозволяє підтримувати високу залученість та адаптувати теорію до реальних бізнес-ситуацій.

Частина 2: Робота в групах (30 хвилин)

Учасниці об’єднуються у групи по 3-4 особи. Кожна команда обирає конкретну проблему, що виникає через швидку моду. Це може бути питання освіти покупців, прозорості реальних витрат на виробництво або складний баланс між низькими цінами та чесною оплатою праці. Також групи можуть дослідити, як зменшити надмірне споживання, не втрачаючи при цьому конкурентоспроможності.

Групи працюють у три етапи:

- **Формулювання проблеми:** ідентифікація першопричин, та аналіз ключових наслідків.
- **Генерування ідей**: розробка максимальної кількості варіантів рішень без їхньої попередньої критичної оцінки.
- **Вибір та структурування**: обрання пріоритетної ідеї та її опрацювання за логікою “проблема → рішення → вплив → обґрунтування життєздатності”.

Кожна група презентує свою ідею протягом 1-2 хвилин. Фасилітатор/ка заохочує зворотний зв'язок від інших груп.

Частина 3: Рефлексія + підбиття підсумків (30 хвилин)

Фасилітатор/ка модерує дискусію: якими є ваші висновки щодо системних механізмів, які стоять за індустрією моди? Які бар'єри перешкоджають процесу трансформації? У яких саме сферах - на рівні організацій чи громад жінки можуть стати драйверками змін? Сесія завершується вправою на рефлексію за методом “3-2-1” (3 ключові висновки, 2 ідеї для практичного застосування, 1 запитання, що залишилося). Фасилітатор/ка підбиває підсумки обговорення та висловлює вдячність аудиторії за активну участь.

8. Матеріали та ресурси

Ноутбук зі слайдами, проєктор/екран, фліпчарт або цифровий інструмент для співпраці (Miro/Jamboard/Mural), стікери та маркери, таймер, додаткові друковані підказки/шаблони завдань.

9. Аналіз та оцінювання

Фасилітатор/ка здійснює моніторинг групової динаміки та залученості учасниць, оцінює якість інтеграції вивчених концепцій в аналіз викликів, а також звертає увагу на чіткість і структурованість фінальних презентацій. Вправа на рефлексію “3-2-1” дозволяє оперативно оцінити

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

результативність навчання та виявити запити, що потребують додаткового опрацювання.

3.4.2 План воркшопу на тему "Циркулярність в текстилі"

1. Назва сесії: "Циркулярність в текстилі"

2. Тривалість

Загальна тривалість сесії становить 90 хвилин. Вона включає три основні блоки: інтерактивну лекцію (30 хвилин), практичну вправу (30 хвилин) та модеровану дискусію з підбиттям підсумків (30 хвилин).

3. Цільова група

Ця сесія розроблена для жінок, які працюють у текстильному секторі: дизайнерок одягу, керівниць виробництва, власниць бізнесу, фахівчинь зі сталого розвитку, а також для тих, хто прагне посилити свої лідерські позиції. Учасниці можуть мати різний рівень знань про циклічну економіку - від базового розуміння до практичного досвіду впровадження сталих підходів. Формат сесії ідеально підходить для груп із різним професійним бекграундом, оскільки учасниці мають змогу вчитися одна в одної.

4. Навчальні цілі та очікувані результати

По завершенню сесії учасниці зможуть пояснити, що таке циркулярна економіка та чим вона відрізняється від звичної лінійної моделі "бери-виробляй-утилізуй". Буде сформовано розуміння того, як перехід до циклічності впливає на довкілля, економіку та соціальну сферу в текстильній галузі. Також учасниці усвідомлять реальні виклики, які заважають таким змінам, особливо у роботі малих і середніх компаній.

З точки зору навичок, учасниці навчаться аналізувати життєвий цикл продукту та знаходити способи зробити його більш "циклічним". Учасниці на практиці застосують принципи циклічності, щоб змінити дизайн виробів, навчаться працювати в команді над креативними рішеннями та впевнено презентуватимуть свої ідеї іншим.

5. Методологія навчання

Під час цієї сесії поєднуються **різні методи навчання**, щоб залучити учасниць та втілити підхід **"навчання через дію"**. Інтерактивна лекція розкриває головну тему воркшопу, заохочуючи відкритий діалог і короткі професійні обговорення. Практична робота у групах дозволяє учасницям протестувати засади циклічної економіки на реальних кейсах, інтегруючи власний професійний досвід у процес пошуку сталих рішень. Сесія завершується спільною рефлексією, під час якої учасниці обмірковують

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

отримані знання та шукають способи використати їх у своїй роботі. **Таке поєднання методів допомагає не лише розібратися в основах циклічності, а й підготуватися до їхнього впровадження у життя.**

6. Поетапний хід воркшопу

Частина 1: Вступ до теми (10 хвилин)

Фасилітатор/ка вітає аудиторію та презентує тему сесії. На початку ставить запитання: “Що для вас означає концепція циркулярності?”. Учасниці діляться власними міркуваннями та досвідом щодо переробки, повторного використання матеріалів чи впровадження сталих підходів у своїй професійній діяльності. За допомогою цифрових інструментів для спільної роботи, як-от Miro, Jamboard або Mural, фасилітатор/ка фіксує ключові тези та ідеї на інтерактивній дошці, формуючи візуальну мапу наявних знань групи. Це дозволяє миттєво залучити аудиторію до активної взаємодії та допомагає модератору/ці визначити вихідний рівень підготовки групи.

Частина 2: Теоретичний вступ (20 хвилин)

Фасилітатор/ка представляє теоретичну інформацію, пов'язану з темою. Використовуючи слайди, фасилітатор/ка пояснює різницю між лінійною та циркулярною економікою, ділиться ключовими фактами про рівень циркулярності в Європі та економічний потенціал циркулярності, а також описує виклики, з якими стикаються малі та середні підприємства. Фасилітатор/ка також пояснює три рівні, на яких необхідно діяти: обізнаність споживачів, реакція бізнесу та державна підтримка. Під час презентації фасилітатор/ка робить паузи для запитань і коментарів, підтримуючи активність учасників і допомагаючи їм пов'язати інформацію з їхнім власним досвідом. Фасилітатор/ка підкреслює важливу роль жінок-лідерок у просуванні циркулярних змін, використовуючи результати досліджень для заохочення та мотивації учасниць.

Частина 3: Робота в групах (30 хвилин)

Учасниці об’єднуються в малі групи по три-чотири особи. Фасилітатор/ка роз’яснює завдання: переосмислити дизайн повсякденного продукту на основі принципів циркулярної економіки, працюючи у три структуровані етапи. Кожна група обирає довільний предмет, який бачить у просторі. На першому етапі (Точка А — Поточний стан) вони аналізують життєвий цикл виробу: особливості виробництва, склад матеріалів, специфіку експлуатації та спосіб його утилізації після використання. На другому етапі (Точка Б — Майбутній стан) учасниці моделюють циклічну версію цього продукту. Вони трансформують його дизайн, підбір матеріалів та термін експлуатації, фокусуючись на довговічності, ремонтопридатності або можливості повної переробки компонентів після завершення життєвого циклу. На третьому етапі (Точка С — План переходу) групи визначають необхідні кроки для втілення свого бачення в реальність. Це може

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

включати перехід на альтернативну сировину, впровадження інноваційних методів виробництва, розробку систем збору відходів або налагодження партнерства з переробними підприємствами. Фасилітатор/ка взаємодіє з кожною групою, надаючи підтримку, ставлячи уточнювальні запитання та забезпечуючи активну залученість усіх учасниць. Ця вправа дозволяє учасницям миттєво інтегрувати отримані знання у творчій та інтерактивній атмосфері.

Потім кожна група презентує свій перероблений продукт протягом однієї-двох хвилин. Фасилітатор/ка створює сприятливу атмосферу, в якій всі ідеї вітаються і цінуються. Після кожної презентації фасилітатор/ка може запропонувати іншим учасницям поставити одне коротке запитання або прокоментувати виступ групи, заохочуючи усіх вчитися на ідеях один одного. Асортимент продуктів і рішень показує, як циркулярне мислення можна застосувати до багатьох різних речей.

Частина 4: Рефлексія + підсумкове обговорення (20 хвилин)

Після завершення презентацій фасилітатор/ка модерує групову дискусію, ставлячи запитання, що стимулюють глибоку рефлексію. Для цього етапу доцільно використовувати **метод "3-2-1".** Наприкінці сесії кожна учасниця фіксує три ключові тези, які вона дізналася про циркулярність, два способи впровадження циркулярності у свою професійну діяльність та одне запитання, яке досі залишається відкритим. Ці результати рефлексії можна візуалізувати за допомогою цифрових інструментів, як-от Slido. Вони надають фасилітаторці цінний зворотний зв'язок щодо результативності навчання та допомагають визначити пріоритетні теми для подальшого опрацювання на майбутніх сесіях.

Частина 6: Підбиття підсумків та оцінка (10 хвилин)

Фасилітатор/ка резюмує ключові навчальні тези сесії та дякує учасницям за їхні інсайти та активність. Після цього учасниці протягом декількох хвилин виконують лаконічну рефлексійну вправу, що допомагає їм осмислити результати навчання, а фасилітатору/ці - отримати конструктивний зворотний зв'язок.

7. Матеріали та ресурси

Для проведення цієї вправи фасилітатору/ці знадобиться ноутбук із презентацією та проектор або екран для демонстрації матеріалів. Для групової роботи замість традиційних матеріалів, як-от папір для фліпчартів та маркери, можна використовувати інструменти для онлайн-колаборації (наприклад, Miro, Jamboard або Mural). Таймер забезпечить чітке дотримання часових обмежень, а стікери стануть у пригоді під час мозкового штурму та вправ на рефлексію. Використання іменних бейджів для учасниць не є обов'язковим, проте воно сприятиме ефективному нетворкінгу, особливо якщо група велика або учасниці не знайомі між

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

собою. Робочий простір має бути організований таким чином, щоб меблі можна було легко переміщувати для швидкої трансформації зали під потреби презентації чи групової роботи.

8. Аналіз та оцінювання

Протягом усієї сесії фасилітатор/ка здійснює моніторинг групової динаміки, рівня залученості та того, наскільки влучно учасниці інтегрують отримані знання в практичну роботу. Під час презентацій та обговорень модератор/ка аналізує різноманітність і якість ідей, представлених учасницями. Тези, озвучені учасницями під час модерованої дискусії, свідчать про їхню здатність пов'язувати концепції циркулярності з глобальними викликами та власним професійним контекстом.

3.4.3 План воркшопу на тему "Переробка текстилю та відходів: перетворюємо відходи на цінність"

1. Назва заняття

"Переробка текстилю та відходів: перетворюємо відходи на цінність"

2. Тривалість

150 хвилин

- 30 хв - лекція
- 20 хв - керована дискусія
- 60 хв - командна робота над завданнями
- 25 хв - підготовка до пітчингу
- 15 хв - рефлексія

3. Цільова група

Жінки-професіоналки, менеджерки, представниці малого та середнього бізнесу, дизайнерки текстилю та слухачки, які залучені до виробничого ланцюга в текстильній індустрії.

4. Навчальні цілі та очікувані результати

Цю сесію розроблено для того, щоб надати учасницям структуроване розуміння процесів переробки текстилю та поводження з відходами, одночасно зміцнюючи їхні аналітичні, стратегічні та комунікаційні навички. Навчальні цілі поєднують здобуття знань із розвитком практичних навичок та розбудовою компетентностей. Це гарантує, що учасниці зможуть трансформувати концепції сталого розвитку в дієві бізнес-рішення та стратегії лідерства.

Наприкінці сесії учасниці зможуть описати поточні потоки текстильних відходів у Європі та пояснити структурні бар'єри, що обмежують ефективну переробку, зокрема складність матеріалів, прогалини в

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

інфраструктурі та економічні перешкоди. Вони зрозуміють, як нещодавні європейські регуляторні зміни впливають на сектор і формують нові обов'язки для виробників та зацікавлених сторін. Учасниці також зможуть аналізувати екологічні, соціальні та економічні аспекти текстильних відходів і розробляти рішення, які відповідають критеріям доцільності та сталості. Вони також зможуть підготувати і представити стислу і переконливу презентацію, яка чітко презентує проблему, запропоноване рішення і його очікуваний вплив. На рівні компетентності учасниці застосовуватимуть системне мислення до проблем текстильних відходів та ефективно співпрацюватимуть у різних командах, демонструючи впевненість і спільну відповідальність у процесі розробки ідей.

5. Ключові поняття / Теоретичні відомості

Сесія фокусується на переробці текстилю та управлінні відходами у контексті масштабного переходу від лінійних до циркулярних виробничих моделей. Учасниці аналізують обсяги генерації текстильних відходів у Європі та дисбаланс між процесами виробництва, споживання й переробки.

Теоретичний блок висвітлює структурні бар'єри на шляху до ефективної переробки, зокрема складність складу матеріалів, обмеженість інфраструктури сортування та слабкі економічні стимули. Особлива увага приділяється тому, як сумішеві тканини, недостатньо розвинені системи відновлення ресурсів та орієнтованість ринків на низьку вартість стримують впровадження масштабної системи переробки. Ці виклики підтверджують, що трансформація галузі потребує системних змін: від етапу дизайну продукції до координації ланцюжків постачання та перегляду бізнес-моделей.

Екологічний, соціальний та економічний виміри розглядаються в комплексі. Текстильні відходи призводять до виснаження ресурсів, шкідливих викидів та забруднення землі та моря мікропластиком, тоді як глобальний експорт вживаних речей викликає занепокоєння щодо його етичності та прозорості управління. Динамічні зміни у європейському законодавстві додатково підкреслюють зростання підзвітності бізнесу та нагальну потребу в інноваціях. Зрештою, переробка текстилю подається не просто як процес утилізації, а як стратегічна можливість для лідерства та циклічного оновлення всього сектору.

6. Методологія навчання

Сесія поєднує стислі теоретичні відомості зі фасилітованою спільною роботою. Після ознайомлення з ключовими поняттями, пов'язаними з переробкою текстилю та відходами, учасниці беруть участь у керованій рефлексії, щоб пов'язати тему з власним професійним досвідом. Потім

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

навчальний процес переходить до командної роботи, де учасниці аналізують обрану проблему та шукають можливі рішення.

Працюючи в малих групах з розподіленими ролями, учасниці визначають проблему, вивчають її екологічні, соціальні та економічні аспекти і генерують рішення. Запропоновані ідеї оцінюються за критеріями здійсненності, сталості та впливу на бізнес, після чого команди допрацьовують свою концепцію та готують короткий структурований пітч.

Фасилітатор/ка підтримує процес, забезпечуючи реалістичність цілей, рівноцінну участь та ефективне управління часом. Сесія завершується колективною рефлексією, що дозволяє учасницям закріпити отримані знання та пов'язати їх з реальними діями.

7. Поетапний хід заходу

Крок 1 - Вступ (30 хв)
Презентація ключових фактів, структурних бар'єрів та огляд нових правил і вимог у межах ЄС.

Крок 2 - Керована дискусія (20 хв)
Питання для роздумів

- Як жінки можуть очолити перехід до якісної переробки текстилю?
- Які локальні партнерства здатні трансформувати текстильні відходи у стратегічні можливості для бізнесу?

Крок 3 - Командне завдання (60 хв)
Команди визначають обраний ними виклик та аналізують його:

- Вплив на навколишнє середовище
- Соціальні наслідки
- Економічна доцільність

Вони генерують рішення та оцінюють їх за критеріями креативності, здійсненності, сталості та впливу на бізнес.

Крок 4 - Підготовка пітчу (25 хв)
Команди структурують свій пітч відповідно до рекомендованого формату (с.18):

- Проблема
- Рішення
- Переваги
- Вплив
- Заклик до дії

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Крок 5 - Рефлексія (15 хв)
Фінальна рефлексія:

- Що нового ви дізналися?
- Який маленький перший крок ви уже могли б зробити у контексті переробки текстилю?

8. Матеріали та ресурси

- Слайди презентації (зі змісту тренінгу)
- Роздруковані шаблони завдань
- Таблиці оцінювання
- Фліпчарти / маркери
- Таймер для пітчингу

9. Аналіз та оцінювання

Під час цієї сесії оцінюють насамперед якість аналітичних міркувань, командну співпрацю та стратегічне мислення учасниць, а не технічну досконалість. Увага звертається на те, наскільки чітко команди розуміють проблему текстильних відходів, чи пропонують вони реальні та екологічні рішення, а також чи вміють структурувати та переконливо подавати свої ідеї.

Під час пітчингу пропозиції оцінюють за креативністю, реалістичністю, впливом на довкілля, користю для бізнесу та чіткістю виступу. Зворотний зв'язок від фасилітаторів/ок та, за потреби, членів/кинь журі спрямований на спільне навчання, а не на змагання між групами. Таке оцінювання заохочує учасниць поміркувати над сильними та слабкими сторонами своїх ідей і зрозуміти, як доопрацювати проєкти для їхнього втілення в реальних умовах.

Сесія завершується керованою рефлексією, що дозволяє учасницям визначити ключові отримані знання, усвідомити, як командна робота вплинула на їхнє мислення, і окреслити потенційні дії, які вони могли б застосувати у своєму професійному чи громадському середовищі. Таким чином, оцінювання слугує як інструментом вимірювання, так і механізмом підкріплення навчання.

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

4. Стилі та методи фасилітації

Підхід до фасилітації Ідеатону "W4TEX" будується на повазі до досвіду учасниць та підтримці їхньої впевненості. Фасилітатор/ки діють насамперед як модератори/ки, а не лектори/ки. Вони створюють простір, де кожна учасниця почувається вільно: може сміливо пропонувати ідеї, ставити під сумнів звичні правила та активно долучатися до обговорень.

Чіткість цілей та тайм-менеджмент є важливими протягом усього процесу. Фасилітатори/ки стежать за тим, щоб кожна фаза ідеатону - аналіз проблеми, брейншторм ідеї, розробка рішення, підготовка до презентації та пітчинг проходила логічно та ефективно. Чіткі інструкції та своєчасна модерація допомагають командам збалансувати творчість із реалістичністю та зосередитися на результатах.

Управління груповою динамікою потребує пильної уваги до можливостей участі кожної особи. Фасилітатори та фасилітаторки дбають про рівноправність внесків: вони підтримують менш активних учасниць та м'яко спрямовують домінантні голоси в русло конструктивної взаємодії. Особливо важливо підтримувати атмосферу психологічної безпеки під час презентацій, коли учасниці публічно діляться своїми ідеями.

Критичне мислення стимулюється за допомогою відкритих запитань та рефлексивного діалогу. Замість того, щоб одразу пропонувати рішення, фасилітатори/ки спонукають учасниць до вивчення першопричин та довгострокових наслідків. Чергування дискусій, командної роботи та рефлексії допомагає урізноманітнювати навчання.

Загалом, **якісна фасилітація на Ідеатоні "W4TEX" дозволяє вирішувати проблеми сталості через спільну роботу, глибокий аналіз та розвиток лідерських якостей учасниць в інклюзивному середовищі**.

4.1 Поради фасилітаторам/кам

Роль фасилітаторів/ок в ідеатоні "W4TEX" полягає в тому, щоб спрямовувати, підтримувати та надихати учасниць. Такий підхід допомагає жінкам глибше зануритися в навчання та ефективніше розвивати професійні навички.

а) Роль фасилітатора/ки як модератора/ки і помічника/ці

Хоча формат ідеатону може передбачати лекції для цілеспрямованого розвитку навичок, головне завдання фасилітаторів/ок - спрямовувати та підтримувати процес “навчання через дію”. Важливо представити теми чи завдання, а потім дати учасницям простір для спілкування та спільного створення власного досвіду. На ключових етапах групової роботи варто надавати підказки та поради, щоб підтримати ефективну співпрацю.

б) Методи роботи з відстороненими учасницями

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

У невеликих групах по 3 учасниці зазвичай немає великої загрози того, що команда розпадеться. Проте існує незначна ймовірність, що хтось із учасниць залишиться осторонь спільної роботи. Цю ситуацію легко виправити: достатньо час від часу долучатися до обговорення в групі та ініціювати щиру й підтримуючу розмову.

в) Методи стимулювання критичного мислення та конструктивного діалогу

Короткі вправи або спільні активності під час сесії є ключовими моментами, які допомагають учасницям поєднувати власні роздуми з аналізом та доповненням ідей своїх колег. У межах підходу ідеатону важливо чергувати різні формати навчання та за можливості змінювати склад груп, у яких учасниці спільно створюють нові рішення. Це можна реалізувати через обговорення спочатку у своїх командах, а потім у колі інших учасниць, щоб згодом використати отриманий досвід для конструктивної співпраці вже в нових групах.

г) Підходи до забезпечення балансу між лекційною та практичною частиною

Оскільки робота має бути орієнтована на потреби учасниць та зміцнення їхнього професійного потенціалу, баланс між викладом теорії та живою взаємодією має зміщуватися на користь активного залучення. Це передбачає ретельне планування сесій, де чіткі настанови фасилітаторів/ок постійно чергуються з творчою свободою. Це дозволяє учасницям вільно шукати нові ідеї, але при цьому триматися чіткого плану, що зрештою допомагає їм створювати сміливі та сучасні проєкти.

д) Стратегії тайм-менеджменту під час ідеатону

Пошук балансу між свободою та структурою значною мірою залежить від управління часом. У коротких форматах через його дефіцит часто доводиться скорочувати перерви, тому нетворкінг краще планувати до початку або вже після завершення події. Натомість для тривалих заходів графік складають так, щоб інтенсивна робота чергувалася з довгими паузами для неформального спілкування учасниць.

е) Стратегії підтримки зосередженості учасниць під час інтенсивних робочих сесій

Коли є така можливість, варто робити перерви, щоб дати учасницям змогу відпочити від інтенсивного робочого ритму. Цей час учасниці також можуть використати для спокійних роздумів над своїми ідеями та завданнями.

4.2 Поради щодо залучення до роботи учасниць

а) Вправи на знайомство для розбудови довіри та згуртованості групи

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Створення "психологічно безпечного простору" є надзвичайно важливим, особливо для жінок, які можуть відчувати брак довіри у професійному лідерстві. Деякі приклади включають:

Мастермайнд - груповий пошук рішень: ця вправа, створена на основі досвіду Українського ідеатону, розпочинається з того, що учасниці у колі обговорюють реальні труднощі, з якими вони стикаються у своїй роботі в текстильній галузі. Інші учасниці починають пропонувати свої рішення цих труднощів, що, у свою чергу, стимулює конструктивний діалог та обмін досвідом.

Безпечні творчі розминки: перш ніж братися за складніші завдання ідеатону, варто провести швидкі вправи, де немає "правильних" чи "неправильних" відповідей (наприклад, "10 способів застосування обрізків тканини"). Це допомагає зробити творчий пошук звичною справою та знімає острах перед критикою серед учасниць.

Руханки: Під час інтенсивних робочих сесій доцільно організовувати короткі фізичні зарядки (орієнтовно 2-3 хвилини), щоб підтримувати фокус і ясність розуму учасниць.

б) Методи заохочення рівної участі в груповій роботі

Домінування одних учасниць часто може заглушити тихіші голоси, особливо в групах зі змішаним досвідом. Стратегії як цього уникнути:

Структурована ротація ролей: Окрім розподілу початкових ролей (Координаторка, Дослідниця, Креативниця і т.д.), заохочуйте команди до ротації "лідерок" на різних етапах ідеатону (наприклад, одна людина керує постановкою проблеми, а інша - розробкою ідеї).

Заохочення тихих голосів: Фасилітатори/ки повинні активно спостерігати за групами і використовувати м'які підказки на кшталт*: "Ми почули кілька чудових думок з однієї сторони; як щодо того, щоб послухати іншу?".*

У деяких випадках можна використовувати **"жетони участі":** Під час групових обговорень роздайте кожній учасниці три "жетони". Кожного разу, коли учасниці говорять, вони повинні використовувати жетон. Після того, як їхні жетони закінчаться, вони повинні почекати, поки всі інші не висловляться, перш ніж говорити знову.

в) Структуровані методи мозкового штурму

Щоб максимізувати креативність, кількість ідей має бути пріоритетнішою за їхню безпосередню якість.

Перед початком групової дискусії дайте учасницям 5 хвилин тиші, щоб кожна записала принаймні 5 власних ідей на стікери. Це допоможе уникнути "групового мислення" та дасть змогу проявитися тим учасницям,

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

які люблять працювати зосереджено. Опісля кожна членкиня команди по черзі презентує свою ідею. Жодних коментарів чи оцінок не дозволяється, доки не висловиться кожна учасниця. Під час обговорення ідей дотримуйтесь правила, згідно з яким учасниці повинні починати свій відгук зі слів "Так, і...", а не "Ні" чи "Але", спираючись на внесок попереднього доповідача, щоб сприяти формуванню культури уважного слухання та поваги.

г) Заохочення зворотного зв'язку та діалогу

Посеред етапу розробки рішень команди вивішують свої перші напрацювання на ватманах на стіні. Одна учасниця залишається на місці, щоб представити ідею, тоді як інші йдуть до сусідніх груп. Завдання відвідувачок - залишити по одному відгуку у форматі "Мені подобається…" та "Було б цікаво, якби…".

Об'єднайте команду, яка займається *циркулярною економікою*, з командою, яка займається *текстильними відходами*, для 10-хвилинного обміну думками. Це сприяє системному розумінню галузі та знайомить учасниць з різними професійними перспективами.

д) Формування власності на ідеї через спільну відповідальність

Командний маніфест: на початку етапу командної роботи попросіть кожну групу спільно підписати короткий “Командний маніфест”, який визначатиме, як вони прийматимуть рішення та розподілятимуть лідерство.

Розподілений пітчинг: Хоча команда може обрати одну основну доповідачку для 3-хвилинного виступу, встановіть обов'язкову вимогу, щоб усі учасниці брали участь у відповідях на запитання журі. Це підкріплює ідею, що фінальне рішення є спільним досягненням всієї групи.

Персоналізація ролей: Заохочуйте учасниць обирати ролі в команді відповідно до їхніх професійних прагнень, щоб підвищити їхню особисту зацікавленість у результаті.

е) Стратегії поєднання теорії з професійною реальністю учасниць

Пауза “Практична перевірка”: Після теоретичних лекцій на такі теми, як швидка мода або циркулярність, попросіть учасниць назвати один приклад того, як ця концепція відображає виклик, з яким вони стикаються на своїй теперішній роботі.

Залучення реальних стейкхолдерів: Як було продемонстровано на Італійському ідеатоні, запрошуйте місцевих підприємиць для представлення реальних бізнес-завдань, які команди мають вирішити.

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Рефлексія “3-2-1”: Завершуйте сесії проханням до учасниць перелічити 3 речі, про які вони дізналися сьогодні, 2 речі, які вони можуть застосувати у своїй роботі вже завтра, та 1 запитання, яке у них залишилося.

4.3 Поради щодо інклюзивної фасилітації

Інклюзивна фасилітація вимагає продуманого планування та активного модерування. Наведені нижче рекомендації сприяють створенню психологічно безпечного, гендерно-чутливого та доступного навчального середовища, яке уможливлює змістовну участь в ідеатоні.

Гендерно-чутливі комунікаційні практики

Під час проведення ідеатону важливо спілкуватися з повагою, уникаючи стереотипних тверджень про обов’язки чи здібності жінок. Уважність до власного тону та змісту слів допомагає не ділити учасниць на “більш” чи “менш” вправних через їхнє походження чи спосіб висловлювання.

Поради щодо організації взаємодії:

- Не варто розподіляти обов’язки, спираючись на здогадки про чиїсь вміння.
- Надавайте конкретний, збалансований зворотний зв'язок, зосереджений на ідеях та зусиллях учасниць, а не на особистісних рисах (наприклад, уникайте називати жінок "емоційними", а чоловіків - "стратегічними").

Забезпечити простір для різних стилів лідерства

Учасниці можуть виявляти різні підходи до керування та спілкування. Роль лідерки може бути спокійною, виваженою та далекоглядною - вона не обов’язково має бути гучною чи занадто помітною. Обов’язки, пов’язані з організацією процесу (стеження за часом, підбиття підсумків, уважне слухання), мають цінуватися нарівні з умінням ефектно виступати. Важливо вчасно втручатися, якщо хтось перебиває інших або намагається одноосібно керувати розмовою.

Поради щодо впровадження:

- Заохочуйте команди розподіляти між собою різні ролі (координаторка, дослідниця, креативниця, тощо).
- Під час ключових обговорень ротуйте спікерок і використовуйте кругову дискусію; за потреби просіть говорити тихіше.
- Перед тим, як ділитися інформацією, проведіть коротку письмову рефлексію або обговорення в малих групах.
- Під час підбиття підсумків визнавайте внесок усіх, а не лише впевнених у собі спікерок.

Помічайте та усувайте синдром самозванця

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Невпевненість у собі, особливо серед жінок на початку кар'єри, є поширеним явищем. Фасилітатори/ки повинні створити психологічно безпечний простір, де експерименти та невизначеність є нормальним явищем у процесі творчого розв'язання проблем.

Поради щодо впровадження:

- Починайте з простих вправ, перш ніж переходити до складних творчих завдань.
- Спирайтеся на спільні ідеї команди, щоб зменшити хвилювання окремих учасниць.
- Діліться короткими історіями про те, як сумніви допомагали знайти кращі рішення.
- Наголошуйте на прогресі та навчанні, а не на досконалості чи конкуренції.
- Позитивне спрямування думок: навіть невпевнені чи суперечливі висловлювання варто подавати як корисну основу для подальшої розмови (наприклад: “Це слушна думка для початку обговорення…”).

Враховуйте різні навчальні вподобання та досвід

Учасниці відрізняються за стилями навчання (візуальний, вербальний, експериментальний, рефлексивний), а також за культурними чи професійними нормами спілкування. Фасилітація має поєднувати різні формати, щоб забезпечити доступність і залучення усіх учасниць.

Поради щодо впровадження:

- Поєднуйте короткі презентації з практичними вправами, рефлексією та дискусіями.
- Використовуйте візуальні шаблони.
- Надавайте інструкції як усно, так і письмово.
- Мінімізуйте використання жаргону та пояснюйте технічні терміни, коли це необхідно.

Підтримуйте учасниць з різним рівнем професійного досвіду

Ідеатон стає успішнішим, коли в ньому беруть участь люди з різним рівнем знань. Різницю в досвіді варто сприймати як корисну особливість, а не як привід для встановлення лідерства однієї або кількох жінок.

Поради щодо реалізації:

- Сформуйте команди зі змішаним досвідом навмисно.
- Заохочуйте досвідчених учасниць бути наставницями.
- Запрошуйте менш досвідчених учасниць очолювати творчі етапи.
- Формулюйте виклики як відкриті проблеми без єдиного експертного рішення.

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Забезпечуйте доступність у фізичному та гібридному середовищах

Доступність є основним принципом інклюзивної фасилітації. Фасилітатори/ки повинні передбачити фізичні, технологічні та часові бар'єри.

Поради щодо реалізації:

- Обирайте доступні місця проведення (безбар'єрний доступ, достатнє освітлення, гнучка розсадка).
- Використовуйте мікрофони там, де це необхідно, і говоріть чітко.
- Робіть регулярні перерви.
- У гібридних умовах забезпечте хороший звук, якісну картинку та зв’язок.
- За можливості, надавайте матеріали заздалегідь.

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

5. Навчальні ресурси

Реалізація "W4TEX" Ідеатону підтримується набором структурованих і практичних навчальних матеріалів, розроблених для забезпечення послідовності, ясності та ефективних результатів навчання в різних контекстах.

Головні навчальні матеріали включають презентації, підготовлені спеціально для ідеатону. У них містяться ключові відомості, роз'яснення основних понять та опис викликів, пов'язаних із швидкою модою, циркулярною економікою, а також переробкою текстилю.

Центральним компонентом навчального процесу є використання структурованих шаблонів ідеатонів. Вони включають **робочі аркуші для визначення проблеми та збору даних**, **аркуші для генерування ідей** та **форми для розробки концепцій для доопрацювання обраних рішень**. Шаблони гарантують, що команди дотримуватимуться логічної послідовності від розуміння проблеми до розробки реалістичного та орієнтованого на сталий розвиток рішення.

На етапі пітчингу використовуються таблиці для оцінювання виступів учасниць відповідно до заздалегідь визначених критеріїв, таких як **креативність**, **реалістичність**, **вплив**, **актуальність** та **якість презентації**.

Додаткові матеріали для фасилітації, зокрема фліпчарти, маркери, стікери, презентації, сприяють інтерактивній командній роботі та ефективному управлінню сесіями. Там, де це можливо, можна використовувати кейс-стаді місцевих компаній та обговорення конкретних ситуацій, щоб пов'язати теоретичну дискусію з бізнес-реаліями.

На завершення ідеатону передбачено рефлексійні вправи для підбиття підсумків. Вони допомагають закріпити здобуті знання, оцінити якість командної взаємодії та визначити подальші практичні кроки.

Усі ці складові утворюють цілісну та гнучку систему навчання.

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

6. Ідеатони, відгуки та фото

6.1 Інформація про національні ідеатони

6.1.1 Швеція

Шведський національний ідеатон відбувся 1 грудня 2025 року у Шведській школі текстилю (м. Бурос). Захід тривав повний день і об'єднав 26 жінок та 1 чоловіка з різним міжнародним та професійним досвідом у текстильній галузі. Подія розпочалася з неформального спілкування за кавою та вправи для знайомства. Після цього шведські партнери презентували проєкт “W4TEX” та підготовлені навчальні матеріали. Далі учасницям та учаснику представили головне завдання ідеатону - пошук рішень до головних викликів у сферах циркулярної економіки, швидкої моди, текстильних відходів та їх переробки. Також присутніх ознайомили з програмою дня, правилами фінальних пітчингів та критеріями оцінювання ідей.

Робота в групах розчалася з генерації ідей під наставництвом менторів та менторок. Натхнення учасницям та учаснику додала зустріч із запрошеною гостею-підприємицею з текстильної галузі, яка розповіла про свій шлях у бізнесі та поділилася практичними порадами. Після обіду команди повністю зосередилися на підготовці до фінальних виступів.

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Учасниці та учасник ідеатону шукали способи заповнити прогалини в індустрії, приділивши особливу увагу розвитку екологічності та циркулярності у індустрії. Пріоритетними напрямами роботи стали розвиток сталих бізнес-моделей, розробка зрозумілих інформаційних матеріалів для покупців, а також оновлення стратегій маркетингу та комунікацій для сталих брендів.

Серед запропонованих інноваційних рішень була, наприклад, мережа кравчинь, створена для ефективнішого використання професійних навичок майстринь. Одна з учасниць зазначила, що поєднання лекційної частини, виступу підприємиці, групової роботи та фінального пітчингу сформувало всебічне та прикладне навчальне середовище. Крім того, присутні поглибили знання про принципи циркулярності: від побудови сталих бізнес-моделей до впровадження інновацій у текстильному секторі. Окремо було відмічено, що підтримка команди “W4TEX” сприяла розвитку ідей, а виступ запрошеної спікерки поглибив прикладні знання та погляди на підприємництво та розширення прав і можливостей жінок. Це допомогло команді-переможниці, яка набрала найбільшу кількість балів, повноцінно реалізувати своє рішення, спрямоване на подолання бар'єрів у впровадженні циркулярних практик.

Головним викликом під час ідеатону став фінальний пітчинг, оскільки поставлені завдання вимагали значних зусиль груп для виконання в такий стислий термін. Попри це, обраний формат надав учасницям цінну нагоду вдосконалити навички публічних виступів та тайм-менеджменту.

Загалом, Шведський національний ідеатон став ефективним майданчиком для командної роботи та підтримки жіночого лідерства в текстильній індустрії. Він надихнув учасниць впроваджувати новаторські підходи у свою щоденну роботу, а завдяки активному нетворінгу заклав міцний фундамент для майбутніх партнерських проєктів між присутніми.

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

6.1.2 Греція

Грецький національний ідеатон був організований у Ларисі та реалізований як дводенний структурований воркшоп (18-19 грудня 2025 року), що поєднав лекційну частину, командну роботу та фінальний пітчинг. Подія об'єднала досвідчених професіоналок, підприємиць-початківиць та експерток зі сфери сталого розвитку для спільного вирішення проблем швидкої моди, лінійної економіки та накопичення текстильних відходів.

Серед учасниць були представниці малого й середнього бізнесу, дизайнерки, фахівчині зі сталого розвитку та активістки, зацікавлені в “зеленому” переході. Таке різноманіття досвіду значно підвищило рівень дискусій та дозволило командам поєднувати різні погляди під час спільної розробки ідей.

Головні теми ідеатону стосувалися розриву між законодавчими вимогами та їхнім реальним впровадженням, браку місцевих потужностей для переробки текстилю та потреби в тісній співпраці між малим бізнесом, міською владою та індивідуальними підприємцями та підприємицями. Учасниці виявили особливий інтерес до бізнес-моделей, де екологічна відповідальність поєднується з прибутковістю. Зокрема, йшлося про особливі технології переробки, проєкти з апсайклінгу та системи збору відходів на рівні громад.

Напрацьовані ідеї вирізнялися практичністю та чіткою відповідністю запитам регіону. Команди запропонували механізми для вдосконалення систем збору сировини, побудови стійких зв’язків між виробництвом і переробкою, а також залучення споживачів через тематичні освітні проєкти. Особливу увагу приділили стратегічному значенню жіночих

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

ініціатив, які стають ключовим рушієм впровадження циркулярних змін безпосередньо на рівні місцевих громад.

Участь в ідеатоні стала для жінок справді трансформаційним досвідом. Робота в командах допомогла їм розкрити лідерський потенціал та відчути впевненість у власних силах, що було надзвичайно цінним для тих, хто вперше презентував свої ідеї широкій аудиторії. Завдяки продуманій структурі заходу учасниці змогли застосувати аналітичний підхід і перетворити складні виклики сталого розвитку на реальні стратегічні рішення, які можна втілити.

Грецький ідеатон став доказом того, що поєднання професійної фасилітації, аналізу реальних кейсів та формату спільного навчання є потужним механізмом підсилення жіночого лідерства. Такий підхід допомагає учасницям ставати справжніми рушійками сталих змін та циклічної трансформації в текстильній індустрії.

6.1.3 Іспанія

У межах європейського проєкту “W4TEX” у Валенсії відбувся національний ідеатон. Подія проходила безпосередньо в аудиторіях центру професійної підготовки “Ciudad del Aprendiz”. Захід став органічною частиною навчального процесу: його повністю інтегрували в програму підготовки студенток, які зараз опановують різні спеціалізації в текстильній галузі та готуються стати новим поколінням лідерок індустрії..

До ідеатону долучилися понад 60 учасниць віком від 18 до 25 років, більшість із яких здобувають професійну освіту в текстильній галузі. Це майбутні дизайнерки одягу, фахівчині з підготовки показів та дослідниці текстильної індустрії. Усі вони виявили щиру зацікавленість у питаннях екологічних інновацій та відповідального бізнесу. Такий підхід свідчить про те, що нове покоління професіоналок глибоко усвідомлює сучасні екологічні та соціальні виклики індустрії

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Під час генерації ідей основними темами стали швидка мода, текстильні відходи, прозорість бізнесу та циркулярна економіка. Багато учасниць зосередилися на освіті споживачів, прагнучи зробити сталий розвиток зрозумілішим та доступнішим для кожного. У центрі уваги опинилися прозоре ціноутворення, етичне виробництво та відповідальне споживання, а також боротьба з надвиробництвом і популяризація повторного використання речей. Дискусії засвідчили спільне прагнення перейти від просто критики швидкої моди до створення реальних і практичних альтернатив на місцевому рівні.

Напрацьовані рішення гармонійно поєднали креативність із соціальною відповідальністю та бізнес-підходом. До прикладу, “Miciela” та “Two Life”, запропонували перетворювати вживані речі на нові стильні колекції. Платформи “Preciosostenible” та “Etiquetas Justas” зосередилися на прозорому ціноутворенні та маркуванні, щоб показати реальну екологічну й соціальну ціну виробів. “Slow Fashion”, “Entrelazo” та “Kits Creativos” вирішили популяризувати майстер-класи з апсайклінгу та DIY-підходи до роботи з текстильними обрізками. Водночас цифрові рішення “Reversed Fashion” та “Barbie Project” представили мобільні застосунки для обміну речима та підтримки свідомого шопінгу.

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Ідеатон мав надзвичайно позитивний вплив на учасниць. Захід допоміг жінкам розвинути навички командної роботи, критичного мислення та екопідприємництва, а також додав впевненості під час публічного захисту власних проєктів. Учасниці стали глибше розуміти екологічні виклики та відчули особисту відповідальність за майбутнє індустрії. Цей досвід підтвердив велику силу безперервної освіти: вона відкриває молодим жінкам шлях до лідерства та інновацій у “зеленому” перетворенні текстильної галузі.

6.1.4 Італія

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Італійський національний ідеатон пройшов у форматі вечірньої зустрічі в креативному просторі Lottozero (м. Прато). Подія об'єднала учасниць із різним професійним досвідом для спільного пошуку рішень у сфері сталої моди та текстилю. Програма поєднувала надихаючі виступи успішних підприємиць із командними дискусіями, що дозволило учасницям обмінятися ідеями та знайти практичні відповіді на актуальні виклики галузі.

Загалом ідеатон об’єднав 29 учасниць: місцевих підприємиць, студенток, представниць громади та асоціації CNA Toscana, а також досвідчених фахівчинь текстильної сфери. Більшість із них працюють в Італії, проте подію збагатили й міжнародні погляди фахівчинь зі США, Великої Британії та Сербії, які наразі мешкають в Італії.

Ключові обговорення стосувалися того, як щиро розповідати про екологічність у перенасиченому цифровому світі, де стандартна реклама часто здається штучною і не викликає довіри. Також учасниці прагнули зрозуміти, які бізнес-моделі допомагають екобрендам залишатися прибутковими та успішно витримувати конкуренцію на ринку.

Напрацьовані ідеї стосувалися того, як зацікавити різні покоління темою сталості через “живі” та щирі історії. Учасниці запропонували використовувати незвичайне походження матеріалів - наприклад, взуття з біопластику чи харчових відходів як головний сюжет для сторітелінгу. Ще одним рішенням став запуск спільного друкованого журналу від кількох екобрендів. Це допомогло б зацікавити молодь, яка втомлюється від надмірного цифрового шуму і шукає якісні джерела інформації, які можна потримати в руках.

Під час проведення заходу виникли певні технічні труднощі. Зокрема, відсутність комп’ютерів заважала учасницям структурувати свої ідеї та готувати візуальний супровід для виступів. Щоб уникнути цього в

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

майбутньому, рекомендується забезпечити команди технікою для створення хоча б базових презентацій.

Попри ці нюанси, ідеатон позитивно вплинув на всіх учасниць. Спільна розробка проєктів додала учасницям впевненості та допомогла розкрити їхні лідерські якості, а живе спілкування з досвідченими підприємицями стало найкращим стимулом для навчання. Робота над реальними бізнес-завданнями та миттєвий зворотній зв'язок згуртували команди та навчили їх конструктивній співпраці. Зі свого боку, запрошені підприємиці високо оцінили якість напрацювань та свіжий погляд учасниць, що стало можливим саме завдяки поєднанню їхнього різного професійного досвіду.

Залучення зацікавлених сторін було ключовою перевагою заходу. Три італійські жінки-підприємниці презентували свої компанії та реальні виклики, пов'язані з швидкою модою, циркулярністю та переробкою текстильних відходів. Подію також неформально підтримала асоціація CNA Toscana: її представниці не лише допомагали з піаром заходу, а й особисто відвідали захід, що додало ініціативі авторитету у місцевій бізнес-спільноті.

6.1.5 Бельгія

Бельгійський національний ідеатон пройшов 15 січня 2026 року у Брюсселі на базі Офіційної торгової палати Іспанії в Бельгії та Люксембурзі. Подія об'єднала 63 учасниці: талановитих фахівчинь текстильної галузі, а також підприємиць та експерток з інших сфер. Такий різноманітний склад сприяв активному обміну досвідом та професійному натхненню між жінками, чиї бізнес-проєкти перебувають на різних етапах розвитку.

Програма розпочалася зі стратегічної дискусії у форматі сніданку за участю Елізи Роллер, представниці Європейської Комісії. Основну увагу приділили Пакту чистої промисловості ЄС та питанням індустріальної трансформації, зокрема важливості стратегічної автономії для текстильної галузі. Друга частина заходу пройшла у форматі практичного інтенсиву:

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

команди напрацювали та презентували рішення для конкретних викликів сталого розвитку в текстильному секторі.

Під час обговорень та розробки ідей основну увагу було зосереджено на переході до сталих бізнес-моделей. Пріоритетними напрямами стали практики екодизайну та принципи сталої моди, а також ґрунтовний аналіз екологічних і соціальних наслідків швидкої моди. Головним викликом на етапі реалізації визнали узгодження цілей декарбонізації з економічною конкурентоспроможністю, зважаючи на високу вартість енергоносіїв у Європі. Окрім цього, модераторки звернули увагу на складність "перекладу" офіційних директив ЄС на мову реальних справ. Жінкам-підприємицям складно зрозуміти, як саме масштабні стратегії ЄС можна застосувати на практиці для розвитку своїх невеликих компаній.

Найкращим серед представлених рішень став проєкт "Від відходів до цінності" (From waste to value), присвячений інноваціям у сфері свідомого споживання. Авторки запропонували ефективну циркулярну бізнес-модель, яка дозволяє перетворювати залишки матеріалів на якісні, простежувані та повністю готові до ринку продукти. Проєкт вирізнявся комплексним підходом до переробки вторинної сировини, глибоким розумінням цільової аудиторії та продуманою моделлю доходів, що ідеально відповідає стратегії сталого розвитку в преміумсегменті.

Ідеатон мав значний позитивний вплив на розвиток лідерських навичок учасниць та поглиблення їхніх знань про екологічну трансформацію. Присутні виявили високий інтерес до цифрової навчальної платформи "W4TEX". Атмосфера співпраці сприяла активному нетворкінгу та допомогла учасницям впевненіше орієнтуватися у галузевому законодавстві. Даний досвід надихнув жінок ставати справжніми рушійками змін у процесі "зеленого" переходу текстильної індустрії.

6.1.6 Україна

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

6 грудня команда Civitta Україна успішно зібрала 20 українок на національному ідеатоні для жінок, які змінюють текстиль. Незважаючи на масований ракетний обстріл українських міст у ніч перед заходом, учасниці приїхали до Києва із різних куточків країни: від Ужгорода до Кривого Рогу. Дехто з них провів у дорозі по 10–12 годин, щоб долучитися до ідеатону, що ще раз доводить: такі проєкти, як “W4TEX”, критично необхідні текстильній галузі.

Ідеатон розпочався з коротких презентацій, під час яких учасниці розповіли про себе та свій кар’єрний шлях. Ці історії справді вражали: одні жінки, будучи внутрішньо переміщеними особами, зуміли з нуля побудувати кар'єру та досягти успіху як дизайнерки, консультантки чи стилістки. Інші ж створили власні бренди сумок чи одягу з екоматеріалів, впроваджуючи принципи сталості у свої бізнес-практики. Вступна частина допомогла учасницям познайомитися і створила підґрунтя для відкритої та довірливої атмосфери в команді.

Після цього розпочалася основна частина заходу, де команда Civitta Україна окреслила головні челенджі текстильної індустрії - і це одразу викликало жваве обговорення, адже кожна з учасниць уже стикалася з цими проблемами на практиці й добре розуміла, як вони проявляються саме в Україні. Серед головних челенджів були перехід від швидкої моди до сталого бізнесу, розробка циклічних рішень та створення ефективних систем збору, сортування й переробки текстилю.

Зрештою, кожна команда розробила креативне й практичне рішення для обраного челенджу, отримавши високі оцінки журі. Наприклад, команда “Reweave” запропонувала збирати текстильні обрізки від місцевих брендів, щоб перетворювати їх на новий, придатний до використання матеріал. “Ambasadoria” зосередилася на створенні спеціальної асоціації для жінок у текстильній галузі. “Adaptive ReWear” поставила за мету виробляти адаптивний одяг із повторно використаних матеріалів, а команда “Eco-style” запропонувала систему переробки старого текстилю, яка залучає до роботи пенсіонерів і будується на принципах спільноти.

Варто відзначити команду-переможницю “Easy Stylist”, яка презентувала капсульну колекцію одягу, розроблену для легкої інтеграції в персональний гардероб за допомогою ШІ-стиліста. Запорукою їхнього успіху стали сильна та стала концепція проєкту, переконливий пітч і злагоджена командна робота.

Попри надважкі обставини, зокрема масований ракетний обстріл українських міст напередодні, ідеатон у Києві відбувся за графіком. Через спричинені атакою затримки транспорту не всі зареєстровані учасниці змогли доїхати, а дехто прибув із запізненням. Уже на місці деякі з них потребували додаткової допомоги фасилітаторок у роботі з цифровими інструментами, щоб належним чином підготувати та оформити свої презентації. Деякі учасниці також зазначили, що формат повного дня був

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

дещо складним, особливо для тих, хто подорожував з інших міст. Однак організаторки свідомо вирішили обмежитися одноденним форматом заходу, щоб уникнути необхідності ночівлі та дати можливість взяти участь жінкам, які приїхали з інших міст.

Під час ідеатону учасниці продемонстрували помітне особистісне та професійне зростання. Багато жінок відчули значно більшу впевненість у собі, презентуючи власні ідеї журі, а для декого пітчинг став першим серйозним досвідом публічного захисту проєкту. Атмосфера заходу також високо оцінилася; учасниці відзначили, що "всі були на одній хвилі", що допомогло створити справжні зв'язки між учасницями.

Команда Civitta Ukraine отримала численні вдячні відгуки за організацію ідеатону та вагомий внесок у згуртування текстильної спільноти в ці надскладні часи.

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

6.2 Висновки міжнародного ідеатону

Міжнародний ідеатон показав, що проблеми з накопиченням текстильних залишків та переходом на безвідходне виробництво є схожими в усіх країнах-партнерах. Це помітно незалежно від того, наскільки великим є ринок чи як розвинена промисловість. Виявилося, що перешкоди всюди спільні: брак потужностей для переробки, складність роботи зі штучними матеріалами та відсутність фінансової вигоди для екологічних змін. Така подібність викликів підтвердила: розв'язання проблеми потребує спільних зусиль різних галузей, а не поодиноких спроб однієї.

Головним підсумком міжнародного ідеатону стало підтвердження того, що різноманітність поглядів значно підвищує якість ідей. Робота в міжнародних групах довела: поєднання технічних знань, творчості та управлінського досвіду дозволяє створювати більш продумані та реальні рішення. Знайомство з правилами та звичаями різних країн допомогло учасницям по-новому поглянути на власні упередження.

Навчальні поїздки ще більше підкреслили, як важливо поєднувати прагнення до екологічності з реальними можливостями виробництва. Стало зрозуміло, що екологічні рішення мають враховувати витрати, логістику та прибутковість підприємства. Ці спостереження допомогли учасницям мислити більш практично та стратегічно.

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Ще один важливий підсумок стосувався розвитку лідерських якостей. Це було особливо помітно серед тих учасниць, які раніше не мали досвіду публічних виступів. Формат спільної роботи допоміг створити дружнє середовище, де можливість навчитися чогось нового була набагато ціннішою за суперництво.

Загалом, захід показав, що міжнародний обмін допомагає глибше розуміти та аналізувати проблеми, додає учасницям впевненості у власних силах і допомагає створювати справді дієві рішення.

6.3 Відео-відгуки

Маріана з Швеції (HB)

Габріелла з Італії (Lottozero)

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Георгія з Греції (KAINOTOMIA)

Тетяна з України (Civitta)

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Аранча з Бельгії (CamaraBelux)

Марія з Іспанії (MEUS)

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Co-funded by
the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

7. Висновки

Досвід навчання підтверджує: підтримка жінок у швейній та ткацькій справі дає найкращі результати, коли розвиток лідерських якостей поєднується з вивченням екології та спільною роботою над реальними завданнями. Цей посібник доводить, що **ідеатон - це не просто окрема подія, а чітко продуманий шлях навчання.**

Один із головних висновків полягає в тому, що чітка послідовність дій є ключем до успіху. Шлях навчання, описаний у посібнику - від розуміння суті справи до брейнштorму, пошуку ідей, їх оцінки та презентації - став основою для змістовної роботи та високих результатів. Учасниці змогли підготувати дієві та корисні рішення лише після того, як сформували спільне розуміння проблем "швидкої моди", безвідходного виробництва та поводження із залишками тканини. Це підтверджує, що навчання дорослих не повинно покладатися лише на випадок чи натхнення. Воно потребує логічного порядку, вмілого супроводу та інструментів, які допомагають перетворювати ідеї на продумані плани.

Другий важливий урок полягає в тому, що практичне навчання значно підвищує залученість учасниць та якість їхніх ідей. Поєднання воркшопів, ігор, командної роботи та навчальних візитів дозволило пов’язати теорію з реальним контекстом. Зокрема, знайомство з компаніями та їхніми "циркулярними" бізнес-моделями допомогло учасницям краще зрозуміти, як і за яких умов можна втілити рішення для конкретних викликів. Отже, посібник доводить: **навчання стає найбільш ефективним, коли учасницям пропонують спостерігати, тестувати, обмірковувати та застосовувати знання в реальних умовах.**

Ще один ключовий урок стосується ролі фасилітації. У Посібнику чітко зазначено, що якість навчального процесу значною мірою залежить від здатності фасилітаторів/ок виступати в ролі наставників/ць, а не традиційних лекторів/ок. Ефективна фасилітація підтримує збалансовану участь, заохочує тихіші голоси, зменшує ієрархію в групах і створює психологічно безпечне середовище.

Також проєкт наочно демонструє, що лідерські якості найкраще розвиваються через спільне розв’язання реальних кейсів. Командна робота над рішеннями дозволила жінкам відпрацювати навички ведення переговорів, комунікації та публічних виступів у атмосфері взаємопідтримки. Надзвичайно важливо, що такий процес сформував нове бачення лідерства - не як суворої ієрархії, а як стратегічної та результативної співпраці. У цьому полягає одна з найбільших переваг моделі “W4TEX”: вона не просто транслює знання про сталий розвиток, а допомагає учасницям усвідомити себе активними рушійками змін,

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

інноваторками та потенційними лідерками, здатними приймати стратегічні рішення в текстильній галузі.

Залучення компаній, галузевих експерток та місцевих учасниць процесу “зеленого” переходу збагатило навчальний процес і посилило зв'язок між теорією та реаліями ринку. Підсумки заходу як на національному, так і на міжнародному рівнях свідчать: обмін думками та досвідом між країнами пішов учасницям на користь. Це допомогло глибше вивчити виклики текстильної індустрії та зробити ідеї рішень більш прикладними. Такий досвід підтверджує, що спільна робота фахівчинь з різних галузей та різних країн має залишатися основою цього підходу. Це особливо важливо для сфер, які зараз переходять на екологічні способи виробництва.

Нарешті, Посібник підтверджує, що підхід "W4TEX" може бути перенесений на інші галузі. Оскільки методологія є модульною, підтримується готовими до використання ресурсами та адаптується до офлайн, гібридних та онлайн форматів, вона може бути відтворена в різних освітніх та організаційних контекстах. Водночас досвід підказує, що успішне перенесення вимагає дотримання певних ключових принципів: ґрунтовної тематичної підготовки, фасилітації, орієнтованої на учня, інклюзивної участі, практичного застосування та рефлексії. Це ті елементи, які зберігають освітню цінність ідеатону за межами текстильного сектору.

На завершення, Посібник для тренерів "Будь менеджеркою" пропонує більше, ніж методологічну базу для проведення ідеатону. Головна цінність полягає в тому, що завдяки продуманому, відкритому для всіх та заснованому на практиці навчанню, учасниці не лише дізнаються про зміни, а й починають відчувати в собі сили очолити їх.

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

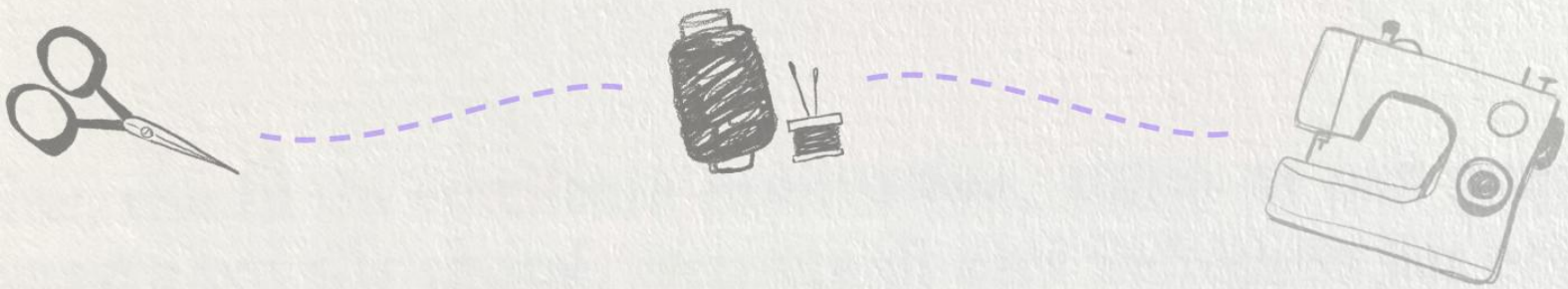

W4TEX

women textile

THE SWEDISH SCHOOL OF TEXTILES
UNIVERSITY OF BORÅS

civitta

meus

Cámara
Official Spanish Chamber of Commerce in Belgium and Luxembourg

KAINOTOMIA

LOTTOZERO

CC BY NC SA

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.